

DARBININKAS

LII NR. 69 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIS - OCTOBER 20, 1967 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTU

JEIGU NORITE JI PAŽINTI . . .

tai paklauskite apie jį lietuvius, latvius, estus, rumunus, bulgarus, čekoslovakus, jugoslavus, vengrus, lenkus . . .

Sovietų revoliucijos artėjanti sukaktis yra proga Sovietams įsibrauti į amerikiečių spaudą. Look magazinas skyrė tam visą numerį, N. Y. Times jau kurį laiką leidžia seriją apie Sovietus, eile straipsnių atsiliepė Chr. Sc. Monitor . . . Visus pralenkė savo prosvietine propaganda Look. Tačiau ir kita minėta spauda informacijas rinkosi Maskvoje. Times ir Monitor susilaukė net skaitytojų laiškų su protestais prieš iškraipymus.

Sovietinė sukaktis davė progą kitai spaudai pažvelgti į sovietinį kelią — kiek jis nuklentas tautų ir valstybių pavergimu, milijonų lavonais ir tebe-trunkančiais kentėjimais. Re-

dakciją pasiekė American Opinion lapkr. nr. Žurnalo redaguojamas R. Welch. Jame yra ir straipsnis "The Captives. Lesson in the Communist Technique". Per 20 puslapių rodo sovietinę agresiją ir Amerikos politikos ar palankumą jai ar abejingą tylėjimą. Mini plačiai Baltijos valstybių okupavimą. Mini bėglius nuo sovietinės agresijos karo metu; mini vyriausio karo vado Europoje Eisenhowerio parėdymu Sovietam išduotus bėglius. Mini ir dabar dvišypę politiką — skelbiamą pavergtų tautų savaite, bet tuo pačiu metu statomus "tiltus". Straipsnis iliustruotas genocidinėmis nuotraukomis iš Rūnų miško, Pravienskių. Parašytas su dideliu temperamentu ir daug sakančiais konkrečiais faktais. Baigiamas priminimu, kad amerikietis, jei nori komunizmo pažinti, kokis jis yra, tegul klausia ne Look, bet korejiečių, vietnamiečių, tibetiečių, kubiečių. "Jūs norite sužinoti apie komunizmą? Tai klauskite lietuvius, latvius, estus, rumunus, bulgarus, čekoslovakus, jugoslavus, vengrus, lenkus".

★
The Boston Sunday Globe spalio 8 tarp vedamųjų yra straipsnis "Defiant Lithuania", parašytas Nino Lo Bello. Matyt, jį įkvėpė kygelė "Amber Coast" (kuria jis sumini), — teisingai, šiltai pristatyti amerikiečiui Lietuvos partizanų kovas prieš sovietinę okupaciją, o taip pat iškelti klausimą, ar sovietiniai tirtonai bus kada patraukti į Niurnbergo teismą. Dėkingi esam autoriumi, o taip pat dr. J. G., K.M., J. St., kurie atsiuntė redakcijai minėto laikraščio iškarpas.

— Dėl kardinolo Mindszenty spalio 18 kardinolas Koenigas paskelbė, kad, vykdydamas popiežiaus valią, kardinolas pakeitė savo nusistatymą ir iš Amerikos atstovybės nesitrauks.

Kas tie vandalai, kurie apgadino lietuvių kryžių New Yorko parke? žr. 4 pusl.!

— LBJ vyriausybė kovoja prieš Kongreso pasikėsimą suvaržyti importą, pradėdamas nuo plieno ir baigiant braškėm. Toks suvaržymas, aiškina vyriausybė, paskatins kitus kraštus varžyti Amerikos importą.

— Atstovų Rūmai spalio 18 pasiūlė prezidentui sumažinti biudžetą 5 milijonais iš vidaus reikalų pozicijų.

— Ambasadorius Goldbergas turi teisinį rūpestį: R. Benjamin, paskirtas į Amerikos delegaciją J. Tautose, atsisakė imti atlyginimą. Tokio precedento nebuvo, ir nėra kaip legalizuoti tokį tarnautoją, kuriam nemokama alga.

AMERIKOS STUDENTAS — nepatenkintas

American Council of Education 50 metinėje konferencijoje spalio 12 buvo aptariamas Amerikos studentas. Jis buvo pristatytas kaip nepatenkintas švietimo dvasia ir sistema, linkęs į "kraštutinį negatyvizmą ir net anarchiją", su "giliu savo bejėgiškumo pajautimu". Studentų atstovai toje konferencijoje dar labiau kritikavo "stoką universitetuose racionalumo, tikslingo vadovavimo".

EUROPOS JAUNIMAS už integraciją

Michigano un-to sociologas Ronal Inglehart tyrė Prancūzijos, Vokietijos, Anglijos ir Olandijos jaunimo opinį dėl Europos integracijos. Rado, kad jaunimas, kuris išaugo po karo, labiausiai pasisako už miltų ir sienų tarp Europos valstybių panaikinimą, už bendrą Europos politiką; santūresni vyresnieji. Esą Prancūzijoje 16-19 metų amžiaus už tai pasisakė 72, 21-29 metų 58 proc., per 55 metus 47 proc. Vokietijoje buvo toki atitikmenys: 78,67,52. Opinions tyrėjas mano, kad tai reiškia europinės dvasios augimą ir nacionalizmo silpimą.

Kiek pasauly žydų?

Pagal žydų metraštį žydų visame pasauly yra 13,538,000. Trys didžiausi žydų centrai yra J. Valstybės, Sovietų Sąjunga ir Izraelis. Juos yra 78 proc. visų žydų. J. Valstybėse yra 5,720,000; beveik pusė to skaičiaus yra New Yorke. Pačiame Izraely 1966 metų gale buvo skaičiuojama 2,344,500.

Konstitucija, sinodas, kongresas ir anapus uždangos

Šalia pasaulinio masto įtampos dėl Vietnamo reiškiasi kita tylesnė ir gilesnė įtampa dėl tikėjimo — šiapus ir anapus uždangos ir tarp pačių tikinčiųjų

NEW YORKE: už ar prieš konstituciją

New Yorko valstijoje didžiausia įtampa dėl konstitucijos, kuri bus balsuojama lapkričio 7. Pasirinkimas tėra — "taip" ar "ne". Konstitucijos naują projektą remia demokratai, kurie valstijos legislatūroje turi daugumą. Respublikonai yra prieš, bet nuo jų pasitraukė gub. Rockefelleris, pasisakęs už naują konstituciją. Prieš taip pat N.Y. Times bei N.Y. Post dienraščiai.

Nauja konstitucija trumpesnė — buvo 47,000 žodžių, dabar 23,000. Propagandoje prieš konstituciją sakoma, kad jos vykdymas padidins mokesčius 80 proc. Propagandoje už kon-

stituciją sakoma, kad ji pareigų naštos dalį nuims nuo pečių neturtingiesiems ir perkels ant turtingųjų piliečių.

Esminis betgi skirtumas, dėl kurio vyksta kova, yra dėl reli-

gijos — iš naujos konstitucijos projekto pašalintas vadinas Blaine (resp. James A. Blaine) priedas, kuriuo įsakmiai buvo pasisakyta prieš rėmimą institucijų, susijusių su konfe-

sijom. Jo vietoj nauja konstitucija pakartojo federalinės konstitucijos žodžius iš pirmojo priedo. Į Blaine papildą vienu buvo žiūrima kaip į tikinčiųjų piliečių diskriminaciją. Kitų buvo žiūrima kaip į priemonę neprileisti katalikų, protestantų ar žydų tikėjimų įtakos. Dėl to už naują konstituciją stoji katalikai, tikinčiųjų žydų dalis, protestantų. Prieš konstitu-

ciją tokioms organizacijoms kaip Civil Liberties Union, laisvamanių mokytojų, laisvamanių tėvų sąjungos.

Katalikų New Yorko valstijoje yra 40 proc. Times tiki, kad ne visi katalikai balsuos už, ir tam įrodyti prime-na Commonweal laikraščio pasisakymus prieš. Rezultatai aiškės lapkričio 7.

ROMOJE: sinodo ir kongreso balsai

Vyskupų sinodas yra uždaras: kalba lotyniškai, prancūziškai, angliškai, vokiškai, ispaniškai — kaip J. Tautose; bet korespondentų nepriima. Duoda tik bendro pobūdžio komunikatus. Korespondentai gauda sinodo dalyvius, kad išpeštų žinių. Pasitaiko dėl to netikslios informacijos. Paryžiaus kardi-

nolas Veuillot net protestavo, kai spaudoje jam priskyre tvirtinimus, kurių jis visai nesakė, o paskui išaiškėjo, kad tai buvo Montrealio kardinolo Le-ger mintys . . .

Tarp pirmų klausimų buvo kanonų reforma. Buvo pagedauta padaryti kanonus lankstesnius ir jų taikymą palikti vietos vyskupų didesnei kompetencijai. Kitas klausimas "apie šių laikų pavojingas nuomones ir ateizmą". Buvo siūlyta sudaryti nuolatinę tarptautinę teologų komisiją ar akademią tikėjimo tiesom aiškinti.

Romoje tuo pat metu, spalio 11-18 buvo ir trečias katalikų pasauliečių apaštališkumo kongresas. Dalyvavo 2,300 atstovų iš 103 kraštų. Dalyvavo ir kitų tikėjimų stebėtojai. Kongrese buvo pasisakoma už pasauliečių lygiateisį dalyvavimą bažnytinėje administracijoje; pasisakyta už turtingųjų ir neturtingųjų tautų solidarumą; prieš rasinę diskriminaciją; už šeimų reguliavimo priemonių palikimą tėvų sąžinei, pasitarus su medicinos ir mokslo specialistais.

Tiek sinodo, tiek pasauliečių Kongreso pasisakymai turi patiriamosios prasmės popiežiui. Jie betgi rodo susiprėjus tarp tikinčiųjų asmeninio apsisprendimo tendencijas tikėjimo ir drausmės dalykuose.

— McGeorge Bundy, buvęs prezidento patarėjas, dabar Fordo fondo prezidentas, metam gauna 75,000.

— Pentagononas patyrė dėl Amerikos laivo "Liberty", kad Izraelis, prieš jį puldamas iš oro ir torpedom, jau prieš tris valandas buvo patyręs, kad tai Amerikos laivas.

— Egiptas smarkiai Sovietų ginkluojamas naujais ginklais vietoj tų, kurie teko Izraeliui karo metu. Pagal Izraelio informaciją Egiptas atgavo savo apsiginklavimo 80 proc., pagal Amerikos informaciją 60 proc.

— Portugalijos prezidentas Eamón de Valera spalio 14 sulaukė 85 metų, bet pareigas tebeina.

— Argentina įsiveda pasninką: pirmadieniais ir antradieniais draudžiama pardavinėti jautieną — nori palaikyti mėsą pagrindiniam savo eksportui.

— Prancūzijos prezidentas de Gaulle paragino prancūzes motinas daugiau gimdyti. Vyriausybė numatė naujas lengvatas daugiavaikėm šeimom. De Gaulle siekia, kad šeima duotų 3 vaikus. Dabartiniu metu duoda 2,2. Pažymėtina, kad 1964 tūkstančiui gyventojų teko 18,2 gimimų, 1967 krito iki 16,6.

— 5. Vietname iki spalio 18 Amerika neteko 705 lėktuvų.

Belgijos kard. Leon Joseph Suenens, vienas iš vadovaujančių asmenų vyskupų sinode

Vietnamo kare

Kautynės prie demilitarizuotos zonos kur komunistų puolimai buvo atmušti, atitraukė dalį Amerikos kariuomenės iš P. Vietnamo vidaus. Tuo pasinaudami spalio 17 komunistai sudavė didelį smūgį amerikiečiam 40 mylių nuo Saigono. Žuvo 58 amerikiečiai ir per šimtą komunistų. Puolimai nebaigti.

S. Vietname, kol dar neužėjo lytų periodas, bombarduojami taikiniai apie Hai Phongą. Ligi spalio 18 kautynėse su Migais žuvo viso 25 Amerikos lėktuvai ir 85 sovietiniai Migai.

— Programoje kovai prieš skurdą dirba 30 000 tarnautojų bent jiems netenka skursti.

Chicagoje spalio 15 Vilniaus dienos minėjime dail. A. Varnas uždega aukurą

Nuotr. Z. Degučio

PRAHOJE: dialogas nieko nedavė

Vakarų spaudoje pasirodė Čekoslovakijos kom. partijos centro komiteto raštas, rašytas rugpjūčio 7 partijos pareigūnam dėl santykių su katalikų Bažnyčia. Jame kalbama, kad š.m. birželio mėn. vyko derybos tarp Vatikano ir Čekoslovakijos dėl naujų vyskupų skyrimo. Susitarta nebuvo. Partija neturinti noro skubintis ir daryti Vatikaniui nuolaidas. Raštas ragina stiprinti partinę kontrolę kunigam, kontrolę partijos nariam intelektualam, kad jie nebūtų kunigų įtakoje; stiprinti ateistinę indoktrinaciją.

Tas slaptas raštas aiškina, kaip sustiprinta komunis-

tų kova prieš tikėjimą ir Bažnyčios organizaciją Čekoslovakijoje. Laisvoje Čekoslovakijoje 1947 buvo 13 vyskupijų. Dabar viena perduota administruoti rusų ortodoksų bažnytinei administracijai, 8 yra valdomos kom. vyriausybės paskirtų kunigų, tik 4 turi apaštališkuosius administratorius. 1947 metais kunigų buvo 7000 ir klierikų 1,330, 1964 buvo kunigų 3,700, klierikų teleista 130.

Sitokia padėtis leidžia suprasti, kodėl vyskupų sinodo atidaryme popiežius Paulius kalbėjo aštrius žodžius apie Bažnyčios priespaudą autoritetiniuose diktatūrinuose režimuose.

Sovietai pasiekė Venerą

Tass pranešimu, spalio 18 rytą raketa Venus 4 pasiekė Venerą ir parasiutu iš 15 kilometrų nuleido kapsulę į Venerą. Iš ten per pusantros valandos buvo gaunami signalai, paskui nutilo. Pagal tuos signa-

lus temperatūra Veneroje esanti 104-536 laipsniai Fahrenheito, atmosfera apie 15 kartų tirštesnė nei žemėje. Jos sudėtis nėra palanki tokiai biologinei gyvybei, kokia yra žemėje.

Venus 4 buvo paleista birželio 12, keliavo 129 dienas, padarė 350 mil. mylių. Amerikos specialistai mano, kad kapsulė davė žinias, kol dar ji nebuvo pasiekusi Veneros — nutilo, sudėgė, kai pasiekė.

Amerikos Mariner 5 turi praskirti Venerą 2500 mylių atstumu nuo jos spalio 19. Tuo metu nuo žemės jis bus 49 milijonus mylių, lanko pavidalo kelionėje bus padaręs 217 milijonų. Paleistas birželio 14.

STREIKAS — kiek jis atsieina

Fordo fabrikai tebestreikuoją. Unijai sumoka paramos streikuojantiems 5,2 milijonus savaitėi. Iš kompanijos darbininkai negauna 26 milijonų savaitėi.

Streikuojantis gauna iš unijos savaitėi vidutiniškai 26 dol.; su šeima iki 30, viengungis 20.

— Atstovų Rūmai spalio 11 pritarė pakelti atlyginimus federaliniams tarnautojams per dvejus metus 12,7 prc. Tai sudarys bendrą papildomą sumą 2,6 bil. dol.

Pašto rinkliava laiškam bus pakelta iš 5 į 6 cn., iš 8 į 10. Tai sudarys paštui papildomų pajamų 890 mil. dol.

IVANO PINIGAI — kur jie eina

Reuterio agentūra skelbia, kad Sovietuose šiuo metu darbininkui nesanti problema, kaip pinigą uždirbti, bet kaip jį išleisti. Maskvoje susidaro uodegos prie krautuvų, kai paroduodami skutamieji peiliukai, šaldytuvai, muilo milteliai ar moterų tualetų reikmenys. Automobilių laukti tenka iki trejų metų. Didysis automobilis Volga kaštuoja 4,500 rublių — vidutiniško darbininko ketverių metų uždarbis.

Provincijos miestuose gauti prekės sunkiau nei Maskvoje. Pagal sovietinio laikraščio pranešimą šią vasarą daugelis darbininkų iš šiaurės atostogų vyko į Maskvą, kad galėtų gauti porą batų, kurių neįmanoma gauti jų miesteliuose.

— Vietkongas, kaip pranešė Hanoi radijas, sudarė specialų komitetą, kuris įtaigotų Amerikoje nuotaikas prieš karą.

— Izraelio min. pirm. Eshkol spalio 18 pasmerkė savo apsaugos min. Dayan pareiškimus. Eshkol dar prieš patį karą buvo prieš Dayan įtraukimą į vyriausybę.

Ar pavergtos tautos jau nebėra pavergtos?

George M. Dimitrov rugsėjo 19 Pavergtų Europos Tautų Seimo sesijoje, atsakęs, ar Europos žaidžia užgydoma, ar maini veda į pavergtųjų laisvę, sustojo prie komunizmo raidos vaisių.

3. AR KOMUNISTINĖ SISTEMĄ PASITEISINO?

Sakoma: komunistinė sistema keičiasi ir jau padarė pažangos — ūkinės ir politinės. Dimitrovas į tai: Laiko eigoje komunizmas ima prarasti monolitinę, (vientisę) struktūrą. Plyšys tarp Sovietų ir Kinijos skatina daryti plyšius tarp Sovietų ir kitų komunistinių režimų — atsiranda poli-

Kalba Pavergtų Europos Tautų Seimo p-kas Dimitrovas (2)

centrinės tendencijos, kurias kelia atskirų kraštų nacionalizmas.

Tačiau tiek Sovietuose, tiek vidurio Europoje komunizmas nepateisino savęs pirmiausia ūkinėje srityje, nes: **nepakėlė žmonių gyvenimo standarto.** Kolektyvizacija buvo komunizmo ūkinė dogma. Ji buvo vykdoma, kur tik komunistai užgrobė valdžią. Ir ji nepakėlė žemės ūkio gamybos. Priešingai, už kolektyvizaciją tenka mokėti dideliais ūkiniais trūkumais.

Industrializacija įvykdyta, bet taip pat didelė kaina — **žmonių skurdu ir materialiniai nepritekliai.** Taip pat atskirų kraštų ūkiniu išnaudojimu. Rytų Europa pasijuto Sovietų Sąjungos išnaudojama. **Sovietų Sąjunga apgrėbė rytų vidurio Europą 12.8 bilijonais dolerių** — brangiau nei vakarų Europos rinkoje paimdama už savo gaminius, siunčiamus į rytų vidurio Europą, ir pigiau nei vakarų Europos rinkoje sumokėdama už gaminius, paimamus iš rytų Europos ūkio.

paneigiamos, tai žmonės tokio padėty yra pavergti.

„Jei visa tauta ar valstybė negali naudotis apsisprendimo teise, tai jos yra pavergtos režimo, kuris trukdo jom tai daryti.

„Jei mažuma turi valdžios monopolį ir paneigia daugumai teisę pareikšti nepritarimą, kaip tai daro geros valios opozicijos partijos, ir jei už nepritarimą, už naujas idėjas ir kūrybiškumą persekioja, tai tauta, tokio režimo valdoma, yra pavergta.

4. AR PAVERGŲJŲ NEBĖRA?

Sakoma: komunistiniai režimai laiko eigoje tiek suliberalėjo, kad jau esą neteisinga kalbėti apie pavergtas tautas...

Dimitrovas atsako: „Pavergtų tautų seimo kritikai mano, kad seimas nebeteko realaus pagrindo; kad liberalizacija rytų ir vidurio Europoje pasiekė tokį laipsnį, jog devynios valstybės, atstovaujamos seime, nebėgi būti vadinamos pavergtos“.

Tačiau Pavergtų Europos Tautų Seimas, „žvelgdamas į paskutinių metų balansą, laiko, kad pavergtų tautų status rytų vidurio Europoje nerodo tokių atmainų“.

„Jeį pagrindinės žmogaus teisės — nuo žodžio laisvės iki tikėjimo laisvės — yra režimo

— Estija, Latvija ir Lietuva — tebe laikomos inkorporuotos į Sovietų Sąjungą, kuri elgiasi su jom kaip su Sovietų Sąjungos nuosavom kolonijom ir provincijom ir stengiasi prievarta primesti gyventojam rusifikaciją, tai ar gali Baltijos gyventojai laikyti save kuo kitu nei pavergtaisiais?“

Taigi: „Tenka pažymėti, kad maži pagerėjimai laikotarpiu po Stalino nepakeitė esminių viešojo ir privatinio gyvenimo sričių pavergtose tautose. Komunistinė diktatūra tebetrunka...“

5. AR PAVERGŲJEI REZIGNUOJA?

„Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija negali tenkintis sumažėjusiu teroru, kuriame jos pri-

verstos gyventi. Jos reikalauja atstatyti pagrindinę teisę — pasirinkti savo laisvai pareikštą valia politinę, socialinę, ūkinę sistemą, kurios jos siekia.“

„Pavergtų Europos Tautų Seimas pakartoja savo atsisaukimą į laisvąjį pasaulį, pranešdamas apie savo tautų pagrindinę siekiamą teisę ir prašydamas jį paramos tai teisei atstatyti.

„Mes kreipiamės:

1. Į Jungtines Tautas, kad įtrauktų į savo darbų tvarką klausimą apie rytų ir vidurio Europos tautų apsisprendimo teisę įvykdymą laisvais rinkimais;

2. Į Europos Tarybą ir Europinį Sąjūdį, kad padėtų rytų ir vidurio Europos tautom atstatyti jų nepriklausomybę ir laisvę — tuo būtų pašalinta kliūtis susijungti visai Europai laisvėje;

3. Į Jungtinių Valstybių ir kitas laisvas vyriausybes:

a) Padaryti įtakos Jungtinėm Tautom, kad jos vardan Deklaracijos apie žmogaus teises imtųsi priemonių jom įvykdyti rytų-vidurio Europoje;

b) Kelti rytų-vidurio Europos klausimą visose atitinkamose tarptautinėse konferencijose ir tiesioginėse derybose su Sov. Sąjunga, reikalaujamos, idant Sov. S-ga pagerbtų tarptautinius įsipareigojimus ir sutartis su kitados nepriklausomom devyniom rytų — vidurio Europos valstybėm.“

SPAUDA

PASAULĖŽIŪRA BE PASAULĖŽIŪROS

Londonė Nidos knygų klubas ir redaktorius K. Barėnas nepraranda energijos leisti literatūros metraštį. Dabar atsiųstoje „Trečiojo pradalgėje“ randi gausiausia poetų (Jonas Aistis, B. Auginas, Albinas Baranauskas, Pr. Dom. Girdžius, Antanas Gustaitis, Pr. Lembergas, Domas Remys, Benediktas Rutkūnas); mažiau beletristų (V. Alantais, P. Andriūšis, Petras Babickas, Aloyzas Baronas); dramos — tik Anatolijus Kairys, literatūrinės istorijos (Algirdas Titus Antanaitis), literatūrinių atsiminimų (Stasys Santvaras), politinių atsiminimų (Liudas Dovydenas).

Džiaugiesi, kad rašytojai teberašo — nors rašo čia žymi dalis iš išbėgėjų, galvodami ir jausdami kai kada šlampais, atitrūkdami nuo gyvenamos tikrovės. Labiau akį rėžia tokio atitrūkimo pora pavyzdžių straipsniuose. Vienas — A. T. Antanaičio „Periodinės spaudos įnašas literatūrai“. Apžvalgoje rūpestingai suregistruoti faktai. Kai imi faktus vertinti, randi ir tokių pareiškimų: esą kūrėjui „Aidų arena nebuvo patogi ar prieinama jau vien dėl savo ryškaus pasaulėžiūrinio užsilaikimo, konservatyvesnių pažiūrų...“ Dėl to: „Neperiodinio jaunosios kartos kultūros žurnalo **Metmenys** pasirodymas (1959) ir **Margučio** persiorientavimas iš populiarus įvairenybių laikraščio į rimtą kultūrinį žurnalą (1961) gerokai praskaidrino literatūros mylėtojo akiratį“ (94 p.).

Tai vertinimas iš „išbėgėjų“ tvirtinti, kad „konservatyvių dešiniųjų pažiūrų žurnalas“ (110 p.) esą užsilaikęs pasaulėžiūrai, o jeigu jis yra „kairiųjų pažiūrų“, tai jau jis nevinamas pasaulėžiūrai užsilaikęs. Pasenęs vertinimas.

Vertinimas atitrūkęs nuo tikrovės, nes Aidų „pasaulėžiūri-

nis užsilaikimas“ netrukde sutelkti gausius ir įvairius pasaulėžiūrų asmenis tarp savo bendradarbių.

Atitrūkęs nuo tikrovės, jei norima sudaryti išpūdį, kad Metmenys nėra „pasaulėžiūriškai užsilaikęs“. Tikrove juos rodo ne tik pasaulėžiūriškus, bet ir politiškus.

Atitrūkstama nuo tikrovės, jei norima sudaryti išpūdį, kad kūrėjas esti be pasaulėžiūros, nes tokių nėra.

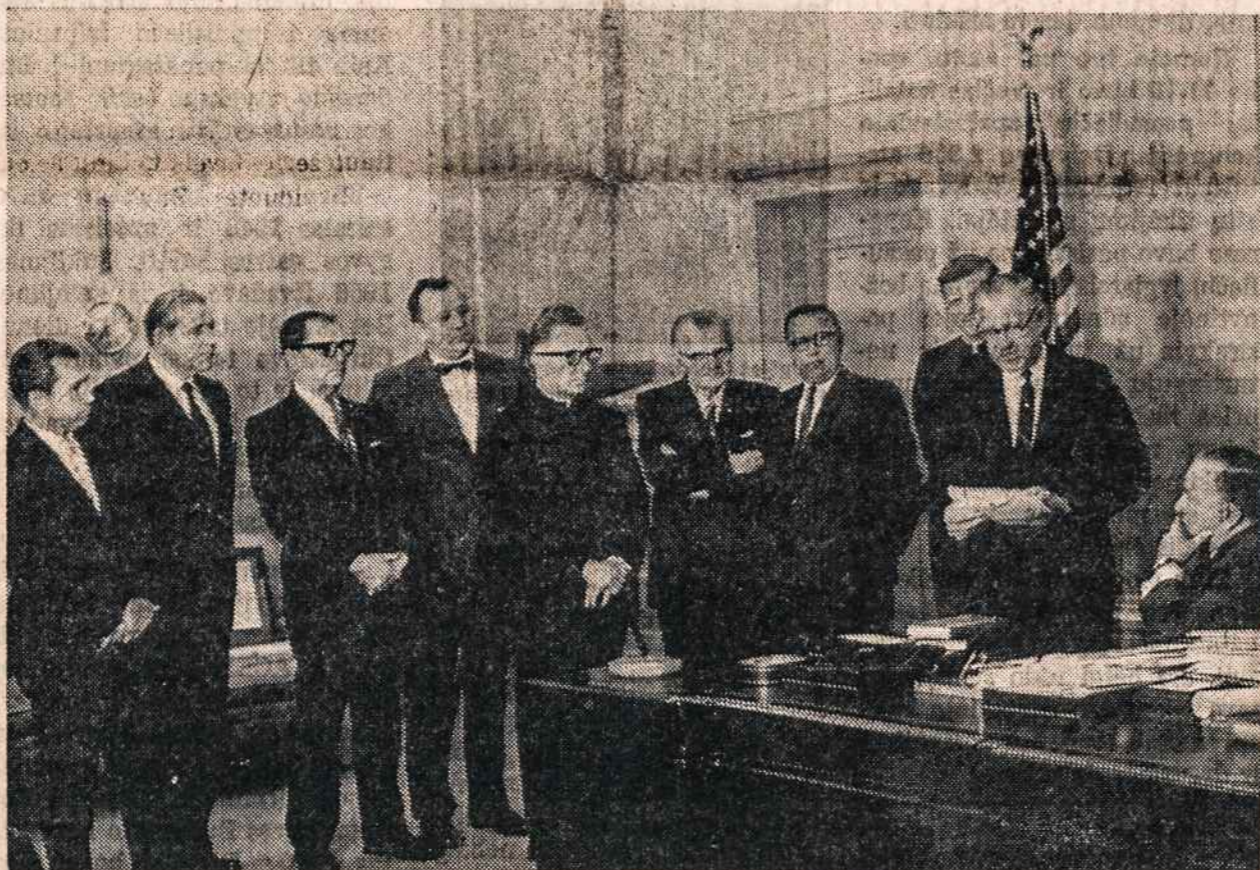
Pasaulėžiūra reiškiasi ir vertinime, jei „konservatyvumo“ žodžiu norima neigiamai apibūdinti tai, kas stengiasi atsiremti į savosios kūrybos tradicijas, o „nekonservatyvu“ norima teigiamai vertinti tai, kas stengiasi svetimą madą pasakyti lietuviškais žodžiais.

★

Kitos rūšies išbėgėjimu, primityvesniu ir vulgaresniu, pasižymi Liudo Dovydeno atsiminimai „Pusbalsiu kalbant“. Juose pasakoja apie pirmą bolševikmetį, kuriame jis buvo „liaudies seimo deputatas“ ir švietimo ministerijoje departamentu direktorius. Gerai, kad apie tą laikotarpį duoda informacijos. Gaila, kad informacijos praranda tiklumumą, kai pasakotojas imasi dvejopų matų. Vienu matu matuoja režimui veikusių sovietinės okupacijos metų, kitu matu veikusių nacinės okupacijos metu. Pirmuosius (ir save), net ir komunistų partiją, ima baltinti, atsakomybę už deportacijas ir žudymus priskirdamas rusams; rodydamas, kokia išmintinga politika buvusi rusam pataikauti ir tarnauti.

Tas baltinimas ne šokiruotų, jei pasakotojas apie talkininkus naciniams režimui, apie „iškiluosius politikierius“ pokario metu neimtų kalbėti kitu matu — su pagieža, ironija.

Tai ne rašytojo ir ne politiko žymė. Kažką kita ir dar primityvu tai žymi...

Chicago lietuvų centrinių organizacijų delegacija, vadovaujama Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko A. J. Rudžio, spalio 6 lankėsi pas Chicago miesto majorą R. Daley dėl sukaktuvinio Lietuvos nepriklausomybei paminėti pašto ženklų. Iš d. į k. prie stalo sėdi majoras R. Daley, memorandumą skaito A. J. Rudis, toliau kun. E. Abromaitis, B. Nainys, L. Šimutis, kun. P. Garšva, MIC, dr. L. Kriauceliūnas, A. Budreckas, A. Baliūnas, J. Stankus. Nuotr. V. Noreikos

LOEWE, KURIS TARNAVO RAUDONIEM IR RUDIEM

LIETUVOJE

Spalio 1 Tiesa Vilniuje išspausdino dviejų savo reportažų sudarytą „dokumentinę apybraižą“ apie tragiškai žiaurias Stalino-Hitlerio sąmokslų pasekmes Kupiškėje 1941 birželio mėnesį. Pasakoja apie tokią Wernerį Loewę, kuris tuo metu buvo pasiskelbęs „komendantu“ Kupiškėje ir vadovavo vadinamajam „galutiniam žydų klausimui sprendimui“ tame mieste.

(Už dalyvavimą tose žudynėse rugsėjo 28 trys asmenys pasmerkti sušaudyti ir du po 15 metų kalėti.)

Wernerio būta tipiško bolševikų-nacių sąmokslų vykdytojo. Lietuvoje atsiradęs 1937 (greičiausia iš tikrųjų, kaip reportažai spėjo, su šnipinėjimo ar kitais nacių partijos uždaviniais), vedęs lietuvaite, pramojęs lietuviškai, sako, vertes tik privačiom vokiečių kalbos pamokom (nors buvęs filosofijos daktaras). Kito darbo Lietuvoje jis negavo.

Visai kitaip Wernerį sutiko Lietuvą užplūdę nacių sąjungininkai. Jis tuojau buvo paskirtas vokiečių kalbos mokytoju

į Kupiškio vidurinę mokyklą (kai tik švietimo ministerija valdyti perėmė Venclova). Čia Werner Loewe tuojau pasireiškė ne tik kaip mokytojas, bet ir uolus bolševikų aktyvistas. Mažiausia to, kol truko Maskvos-Berlyno bičiuliavimasis. O 1941 birželio gale, kai tik Hitleris atsisuko prieš maskvinius sąjungininkus, taip ir Loewe atitinkamai atsisuko prieš bendradarbius Kupiškėje, tuo pačiu metu ir prieš vietos žydus. Tai „kupiškėnams kainavo septynis tūkstančius gyvybių“, — maždaug teisingai pažymi apybraižininkai. Tik, kalbėdami apie tą Kupiškio tragediją, jie tylom apeina tai, kad tai tik dalelė tragedijos, kuri buvo parašyta ir pradėta vaidinti Maskvoje, 1939 rugpjūčio 23 dieną, ir kurios autoriais pasirašė Molotovas su Ribbentropu, už kurių nugarų stovėjo pats Stalinas, anuomet buvęs visų bolševikų (neišskiriant, tur būt ir dabartinių Tiesos apybraižininkų) „saulė, tėvas ir mokytojas“. Apybraižininkai dabar savo pa-

sakojime daugiausia dėmesio kreipia į keletą „iešmininkų“, kuriuos pirmojo vaidinimo daly buvęs bolševikų bendrininkas Loewe naudojo kaip įrankius žudynėms vykdyti. O tai būta vieno leitenanto, poros buvusių mokslievių, dar vienos mokytojos, gal dar keleto nežinomų ir nežinion kažkada nudangintų jaunuolių, perlengvai paklususių raudonų ar rudų okupantų įsakymam. Wernerio Loewes, kaip savo buvusio laikinio bendrininko vaidmenio nutilę, apybraižininkai uoliausiai piešia jo pagalbininkų veiksmus, būtinai uždedami jiems „nacionalistų“ etiketę.

Sako, dabar suradę Wernerio Loewės adresą Vakarų Vokietijoje ir praneša apie jį Vakarų Vokietijos valdžios organam. Kartu nurodo ir trijų Loewės adjutantų lietuvių adresus Australijoje bei, tur būt, Chicagoje, Adresai nukopijuoti (gal būt nuo laišku) nedokumentiškai, pilni akivaizdžių klaidų. Tai būdinga ir visos apybraižos „dokumentiškumui“.

(Elta)

Foto VYT. MAŽELIS

- vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto pataravimai

Tel. HY 7-4677

422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

SPARTA

parduoda Telefonken, Grundig, Olympia, Zenith, Burroughs, Royal, ITC ir kt. produktus, tiesiai ir pigiau iš firmų sandėlių:

RASOMAS mašinėles lietuvių ir kt. kalbomis | RADIO — stereo console, transistor ir kt. | PATEFONAI | IRĖKORDAVIMO aparatai | SKAICIAVIMO mašinos ect.

Katalogus ir informacijas gausite pranešę savo adresą SPARTA sav.: J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11731, tel. (516) 757-0055 • New Yorke informuoja L. Vilkutaitis 642-2137.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL. 25 METAI

SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.

DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.

STUKAS

1330 Klb
97-9 Mg. FM

ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD

HILLSIDE, N. J. 07205

TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS

Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais, 9-10 val. ryto

WBEI 105.9 FM banga

Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiai, aukomis ir skelbimais.

62-15 69th Pl., Middle Village, N. Y. 11379

Vedėjai: ROMAS KEZYS — TW 4-1288

ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

Nauja New Yorke mieste — parduodami ir taisomi
GRUNDIG - TELEFUNKEN - BLAUPUNKT - NORDMENDE
Neš. radijai, kamb. radijai, HI - FI (stereo), irėkordavimo aparatai, nešiojami stereo fonografai
GERMAN ELECTRONIC SERVICE CORP.
Specialistai patarnavimui ir visos dalys įvairiems Europos gamybos aparatams.
Lengvai pastekiama traukiniais arba automobiliais —
61-05 39th AVE., WOODSIDE, N. Y.
Paskambinkite: TW 9-3900 ir nurodys, kaip lengva pasiekti jų vietą.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į
Insurance - Real Estate
JOHN ORMAN AGENCY
Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. Virginia 6-1800.
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

Paskolos — geromis sąlygomis.
Aukštos palūkanos už indėlius.

86-01 114th Street Richmond Hill, N. Y. 11418 — (212) 441-6799
6755 S. Western Avenue Chicago, Ill. 60636 — (312) 476-2242

LIUDOS MIKULSKYTES

įvairių moteriškų drabužių krautuvė

Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išsiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apšinkai, bluskutės, kojines. Čia gaunama siuntiniams gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pelnigū investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami palaidotiniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

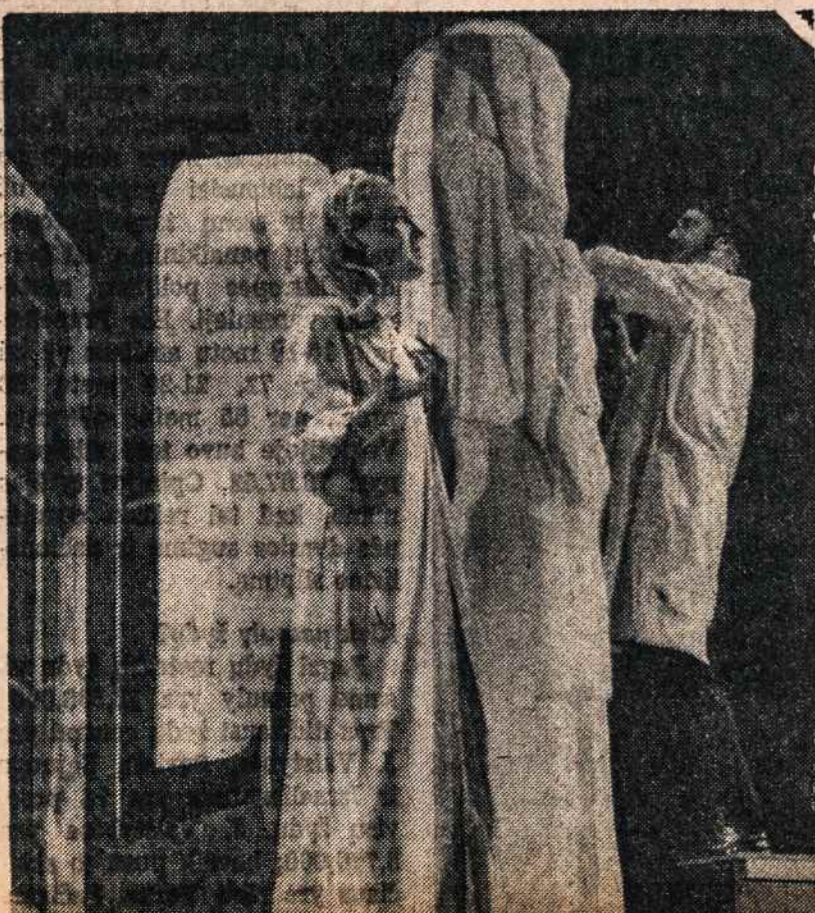
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVERgreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas 8Tagg 2-5938

Scena iš „Nuodėmingo angelo“, Dalia — Rita Ausiejūtė ir skulptorius Arnas Raimundas — Antanas Januška. Nuotr. V. Maželis

Vandalai New Yorke užpuolė lietuvišką kryžių

Šių metų birželio mėnesį buvusioje pasaulinės parodos aikštėje — Flushing Meadows Corona parke — buvo atidengtas lietuviškas kryžius. Buvo retos išskilmės, kuriose prisiminti visi pavergtieji už geležinės uždangos.

Lietuviškas kryžius turėjo virsti šventove, kur kiekvienas, lankydamas parką, pamatytų lietuvių tautinį indėlį parkui papuošti, prisimintų, ką padarė komunizmas laisvę mylinčiai Lietuvai. Kartu prie kryžiaus buvo numatyta kasmet sukviesti žmones įvairių iškilnių progų. Dabar tas kryžius vandalų užpultas ir apdraskytas.

Kryžiaus globos komiteto pirmininkas Peter Wytenus dažnai eina per naująjį parką ir pasižiūri į kryžių. Nuolat jam rūpi, iš kur gauti pinigų kryžiaus priežiūrai.

Praeitą savaitę, penktadienį, spalio 13, eidamas pamatė kai kuriuos sužalojimus.

Po dienos darbų nutarė, kad reikia nufotografuoti kryžių. Pasikvietė fotografą Romą Ki-

sielių ir prie kryžiaus nuėjo spalio 15, sekmadienį. Kryžius buvo dar smarkiau sužalotas.

Tie vandalai užpuolė kryžių tik šeštadienį. Užpuolė naktį, nes kryžius naktį nėra apšviestas. Dienos metu nuolat motociklais pravažiuoja policija. Be to, kryžius yra gana atviroje vietoje, tai vargu galėjo kas drįsti dieną draskyti jo įrengimus ir ornamentus.

Kas sunaikinta

Vėliavos stiebai, prie kurių buvo pakeliamos Amerikos ir Lietuvos vėliavos — nuo jų nutraukta virvė. Mėginta nuplėšti metalinis Lietuvos vardas, lentelė, bet nepasisekė. Lentelė labai gerai pritvirtinta.

Kryžius apdraskytas tiek, kiek galėjo pasiekti ir kiek galėjo ką nulupti. Pirmiausia išluptas Vytis. Ją nuplėšiant sulaužyti ir kiti ornamentai. Nuplėšti ir kiti simboliai nuo pirmojo kryžiaus aukšto.

Viršum pirmojo aukšto kryžius turėjo ornamentus — egletes, prikaltas prie kiekvieno šono. Trys iš jų nuplėštos. Dvi tuoj buvo surastos, o trečioji

— dingusi. Spėjama, kad ant jų užsilpę vandalai draskė kryžiaus viršūnę. Ten pasiekė tik skambaliukus, kurie buvo iš medžio išpaukti ir pritvirtinti. Nuplėšė juos visus, kur tik galėjo pasiekti. Nuostolių už 500 dol.

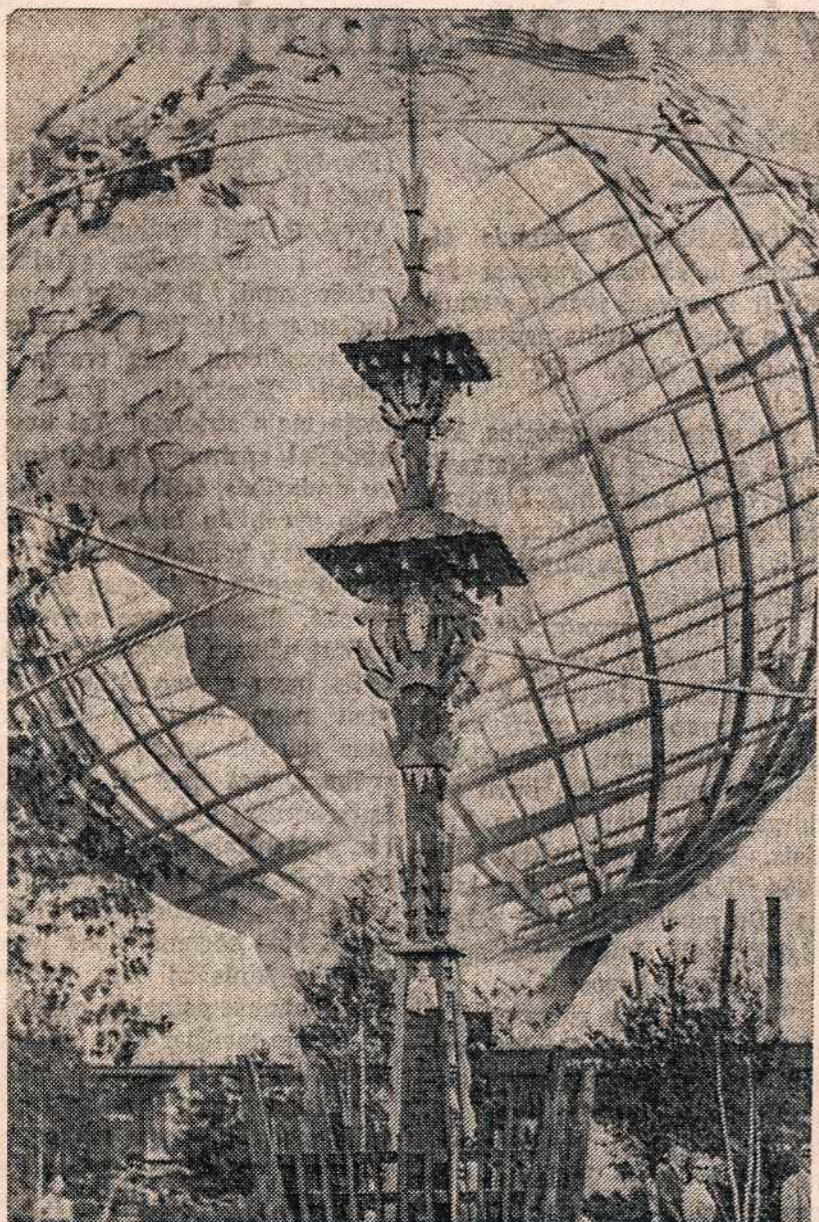
Kas tai padarė?

Gerai ir išauklėti žmonės, žinoma, nepadarė. Gal New Yorke vandalai, kurie mėgsta apiplėšti ir naikinti parkus, kad Amerika būtų biauresnė ir labiau suniekinta. Galėjo būti ir "trenktoji generacija" — "hippies", čia atėjus pasirinkti visokių suvenyrų, kad paskui pasikabintų po kaklu kaip amuletus.

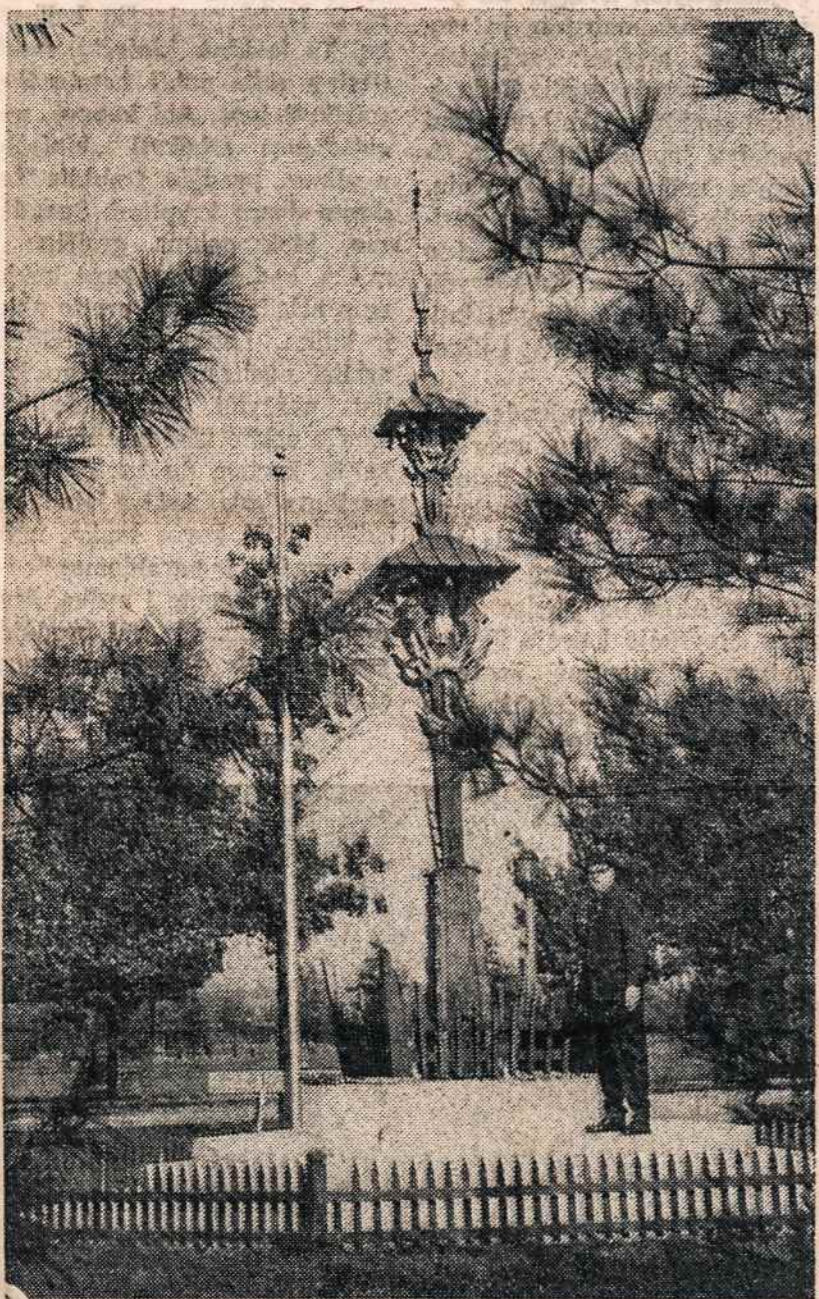
Galėjo būti ir komunistai, kuriems tas kryžius tiesiog ro-dė į jų tamsius darbelius — priminė pavergtas tautas.

Kryžiaus apiplėšimas praneštas New Yorke miesto parko komisijai. Kas bus toliau?

Ontario vyriausybė kitais mokslo metais pradės teikti finansinę paramą religinių bendruomenių išlaikomoms aukštosiom mokymosi įstaigoms. Jos gaus tik pusę tos paramos, kokią gauna viešosios kolegijos ir viešieji universitetai. Paramą religinių bendruomenių aukštosiom mokymosi įstaigoms Ontario vyriausybė buvo nutraukusi 1868.

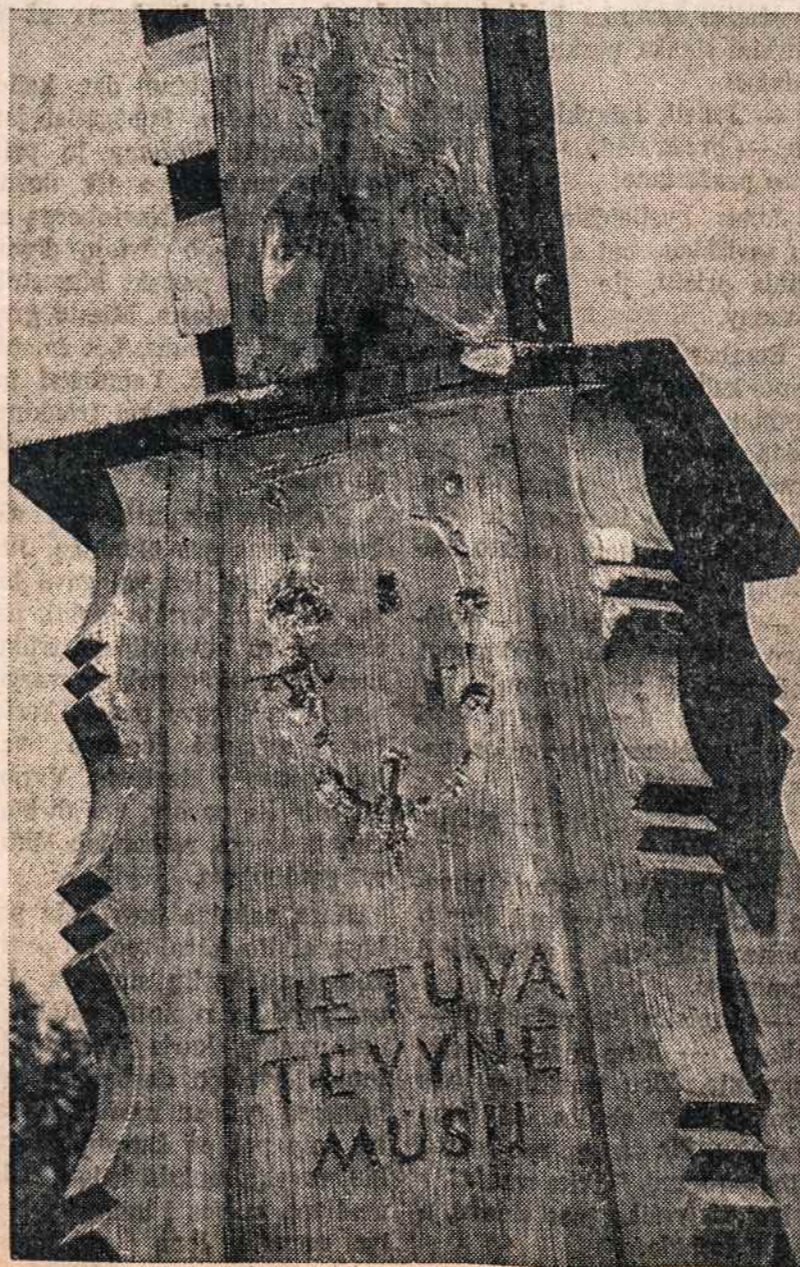
Lietuviškas kryžius buvusioje pasaulinės parodos aikštėje Flushing Meadows, New Yorke.

Peter Wytenus stovi prie vandalų apdraskyto lietuviško kryžiaus

Nuo stiebo nuplėšti kryžiaus ornamentai ir numesti

Nuplėštas Lietuvos vytiš

Nuo viršūnės nutraukti visi skambaliukai — medžio papuošimai

Peter Wytenus surenka nudraskytas ir išmėtytas dalis

KINIEČIŲ KOVA...

(atkelta iš 3 psl.)

bėgimo visi buvome peršilę, kiaurai šlapi ir ištroškę. Kai kurie alpo ir prašė pagalbos. Jie buvo ne sužeisti, bet mirtinai pavargę. Sedarno dvare gavom apie penkias minutes pailsėti. Baltgudžių kuopa išvyko dengti mūsų dalinių pasitraukimo į Eglainę. Rikiuotėje lipome į kalnelį ir vykom į Eglainę. Vos spėjome užlipti į viršūkalnę, kai vėl pasipylė į mus šūviai. Mes vėl sukritome į griovius. Tuo metu užvirė smarkios kautynės tarp baltgudžių kuopos ir kiniečių. Dengiami baltgudžių kuopos, atvykome į Eglainę. Jau visai sutemo, ir niekur nebebuvo girdėti šaudant. Be to, visai apsiniaukė dangus, ir atrodė, kad tuojau pat pradės lyti. Atskiras Marijampolės batalionas gavo įsakymą ginti Eglainės geležinkelio stotį. Man ir vėl reikėjo eiti į užtvarą. Man buvo įsakyta išstatyti užtvarą apie pusantro kilometro už Eglainės geležinkelio stoties, ties ta vieta, kur

siaurasis geležinkelis kerta plaujį." (82-85 psl.)

Chicago lietuvų laikraštis Draugas 1916 liepos 25 rašė:

"Kiniečiai Minsko gubernijoje. Rusijos vyriausybė davė leidimą kiniečiams dirbti ir arčiau karinių veiksmų, būtent, Minsko gubernijoje."

★

Savanorių lietuvių tauta 1919 sumušė raudonosios armijos divizijas, įsiveržusias į Lietuvą atkurti rusų carų koloniją. Buvo didelis pavojus Daugpiliui. Raudonosios armijos vadovybė, gelbėdama savo padėtį, surinko visus kiniečius darbininkus ir juos įvairiai apginklavus ir margai aprenkus, metė masiškai prieš savanorius lietuvius. Jų visų likimas buvo aiškus: jie buvo sunaikinti, o likučiai, daugiausiai komisarai ir politruakai, pabėgo į Sovietų Rusiją. Rusų komunistų partijai kariauti svetimom kiniečių rankom prieš lietuvius savanorius nepavyko.

K. Telga

ATLYGINIMAI — KIEK GAUNA IR KIEK GAUS

Brežnevas su Kosyginu rugsėjo 26 paskelbė nutarimą nuo 1968 metų sausio 1 padidinti visus mažuosius ir kai kuriuos didesnius darbininkų ir tarnautojų atlyginimus. Tas nutarimas liečia ir Lietuvos gyventojus.

Visų ūkio šakų darbininkam ir tarnautojam nuo sausio 1 turės būti mokama ne mažiau kaip 60 rublių per mėnesį. Dabar vadinamieji "eiliniai" gautų tik 35 ar 40 rublių per mėnesį, t.y., 24 ar 28 kapeikos už darbo valandą. (Mėnuo ten yra vidutiniškai 143.5 darbo valandos).

Minimalų atlyginimą gaunančių yra daug. Tai visi darbininkai bei tarnautojai, kurie dirba specialybės nereikalaujantį ar mažai tereikalaujantį darbą. Pavzdžiui, net ir ligoninių slaugės įeina į tą tarnautojų rūšį.

Kai kuriom darbininkų bei tarnautojų rūšim minimalus atlyginimas pakeliamas iki 70 rublių.

Ką tai praktikoje reiškia, spėjama iš tokio apskaičiavimo. Dabar (šių vasarą) 60 rublių per mėnesį uždirbas asmuo, paklaustas, kiek reikia vienam asmeniui maistui per dieną, paaiškina, kad maždaug dviejų rublių užtenka, arba net šiek tiek ir lieka, jeigu maitiniesi

ekonomiškai, tai yra, ne viešose valgyklose, o pasigamini namie. Tik visa bėda 60 rublių tegaušančiam, kad mėnuo turi 30 arba 31 dieną... Vasario mėnesį išeina kiek geriau... Kitiem dalykam reikia pakombinuot. Sunkiau, kai ne viena burna...

Taip kukliai aiškinasi dabar 60 rublių per mėnesį uždirbantieji. Kaip verčiasi su 40 rublių, arba su, sakysim, 16 rublių pensijos — pašaliečiui pasilieka mišlė.

Paskelbta ir dar šiek tiek pagerinimų. Mažiems darbininkam bei tarnautojam, dabar gaunantiem atostogų 12 darbo dienų, bus 15 dienų atostogų. Tose vietose, kur įvedama penktą darbo dienų savaitę, atostogų bus trys savaitės vietoj dviejų.

Uždirbantiem nuo 61 iki 80 rublių per mėnesį busi sumažinti darbo pajamų mokesčiai 25-kiais nušimčiais.

Sumažinamas pensijai gauti amžius kolchozose: vyram 60 metų vietoj 65, moterim 55 metų vietoj 60. Bet pensijos jiem ir toliau pasilieka tokios pačios, keliolika rublių per mėnesį. Tik kolchozininkam invalidam, netekusiem sveikatos ryšium su darbu, numatytas kiek apčiuopiamesnis padidini-

mas: nuo 18 iki 30 rublių. Kitiem invalidam iš 15 rublių di-dins iki 25, iš 14 iki 20, iš 12 iki 16 rublių... 16 rublių per mėnesį pensija numatyta ir invalidam iš prigimties, kai jiems sueina 16 metų amžiaus. (Elta)

Du nauji "nusipelnę"

Spalio 3 d. Vilniuje paskelbti apdovanojimai garbės raštais vėl primena porą rusų, isitaisiusių svarbiose pareigose Lietuvoje. Pašto ir transporto darbininkų profesinei sąjungai viršininkauja Ivanas Ivanovas (jo biografija prasideda tik "po didžio tėvyninio karo", kai pradėjo karjerą Zarasuose). Aleksiejus Mylnikovas apdovanojimą nusipelnė, kaip čekistų įstaiigos skyriaus viršininkas Vilniuje. (Elta)

Kanados finansų ministeris M. Sharp paskelbė, kad Kanados 10 ir 25 centų monetose sidabras bus pakeistas nikelium. Šį žingsnį verčia daryti JAV nutarimas uždrausti sidabro eksportą į užsienio kraštus. Kanados vyriausybė yra pasiryžusi apsaugoti turimus sidabro išteklius.

Tarptautinės katalikų televizijos sąjungos suvažiavimas įvyks spalio 23-28 Sevilijoje, Ispanijoje.

J. TAUTOS PRAKALBĖS LIETUVOS BYLOS REIKALU

Los Angeles, Calif. — "Mie-lai jungiasi į šį taip svarbų žygį, ir bendromis jėgomis priver-sime Jungtines Tautas prakal-bėti Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų bylos reikalu ir pri-versti sovietus pasitraukti iš ten", — taip šiomis dienomis rašė žymus amerikiečių laikraš-tininkas John Chamberlain, kurio straipsniai (kolumnos)

Žymūs amerikiečių laikraš-tininkai, politikai ir kiti veikė-jai jungiasi į rezoliucijų žygį

duodami šimtuose krašto dien-raščių. Šį garsų laikraštiniųką yra pasekę kiti žymūs amerikie-čių spaudos žmonės, taip pat į-sijungdami į Rezoliucijom rem-ti komitetą: L. Brenz Bozell,

katalikų žurnalo The Triumph vyr. redaktorius; William F. Buckley, Jr., kolumnistas, The National Review redakt., te-levizijos komentatorius; kun. Daniel Lyons, S.J., katalikų laikraščių kolumnistas; Robert F. Latham, The Human Events laikraščio redaktorius; William A. Rusher, The Human Events laikraščio leidėjas.

Politikų ir visuomenininkų talka

Be spaudos žmonių, į Rezo-liucijoms remti komitetą įsijun-gė šiomis dienomis ir visa eilė politikų bei visuomenininkų. Štai, keli žymesni, žinomi per visą kraštą: senatorius J. S. Clark (D.-Penn.), Missouri stei-to gubernatorius W. E. Hearnes, New Yorko miesto tary-bos pirmininkas F. D. O'Con-nor, vyskupas E.E. Swanstrom (New York), kongresmanas C. W. Whalen, Jr. (R.-Ohio), Kali-fornijos legislaturės Rūmų (As-sembly) pirmininkas (Speaker) J. M. Unruh, vienas iš didžiū-jų Kalifornijos demokratų šu-lų, ir kit.

Spaudimas vystomas į adminis-traciją

Rezoliucijoms remti komite-tas vysto visą galimą spaudi-mą į krašto administraciją, kad ji imtųsi iniciatyvos įgyvendin-ti JAV Kongreso praves-tą rezoliuciją (H. Con. Res. 416), perkelti Pabaltijo kraštų by-lą į Jungtines Tautas. Tam spaudimui išvystyti įjungiami šimtai pačių įtakingiausių krašto politikų bei visuomenininkų. Visi geros valios lietuviai kviečiami šį žygį remti visom galimom priemonėm bei būdais. Visais reikalais rašyti: Rezolu-cijom remti komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California 90007. IT.

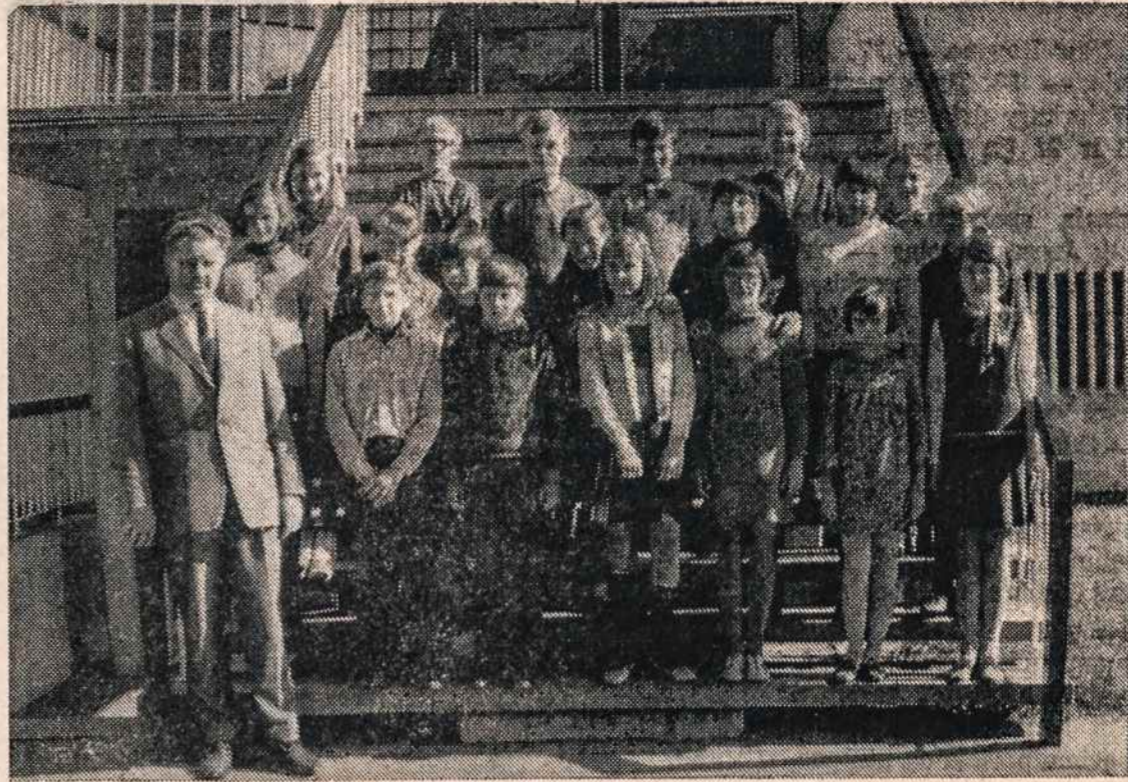
Baltimorės žinios

Sodalietės spalio 14 šv. Alfon-so mokyklos salėje surengė taip vadinamą "Barn Dance". Žmonių atsilankė nemaža. Vi-si buvo pavaišinti.

Nada Rasteni į jo žmoną Juliją pagerbė spalio 14 iškil-mingo banketo metu Statler Hilton viešbutyje. Pagerbė už jo literatūrinę veiklą ir Done-laičio "Metų" vertimą į anglų kalbą. Svečių buvo ne tik iš Baltimorės, bet ir iš kitų vietų. Taip pat dalyvavo Baltimorės miesto ir Marylando valstybės žymūs pareigūnai. Dainavo so-listė Elena Jurgėlaitė iš Wa-shingtono. Šokiam grojo Jono Lekevičiaus orkestras.

40 valandų atlidai šv. Alfon-so bažnyčioje vyko spalio 15-17. Bažnyčia buvo labai skoni-ngai papuosta, giedojo didysis choras ir mokyklos vaikučiai.

Suaugusių klubas spalio 28 rengia Halloween vakarą šv. Alfonso mokyklos salėje. Už į-domiausius kostiumus ir kau-kes bus skiriamos premijos. Klubas nauja valdyba išrinkta

Vasario 16 gimnazijos pirmą klasę — pati didžiausia

NAUJI MOKSLO METAI VASARIO 16 GIMNAZIJOS

Naujus mokslo metus Vasa-rio 16 gimnazija pradėjo rug-sėjo 4. Tai pirmas kartas, kad mokiniai mokslą pradėjo po va-saros atostogų. Po įvairių viso-se Vokietijos mokyklose vyku-sių reformų ir dviejų vadina-mų trumpųjų mokslo metų, prasidėjo visai normalaus ir į-prasto ilgio mokslo metai.

Naujojo direktoriaus V. Nat-kevičiaus, atskirų mokytojų ir apylinkių darbuotojų pastangos atnešė gausių vaisių. Aukoda-mi savo atostogas, jie važinėjo

po atskiras apylinkes ir šeimas, ragindami vaikus leisti į Vasa-rio 16 gimnaziją.

Gimnazija naujus mokslo me-tus pradėjo su 103 mokiniais. Pereitęs mokslo metus baigė su 86. Naujai įstojusių yra 33. Išstojo iš gimnazijos, daugiau-siai baigė 6 klases, 16.

Mokinių pasiskirstymas: 42 mergaitės, 61 berniukas.

Pasiskirstymas pagal klases: I — 21, II — 19, III — 18, IV — 16, V — 10, VI — 9, VII — 4, VIII — 6.

AUKOS TAUTOS FONDUI

LB Philadelphijos apylinkė prisiuntė 500 dol. Tautos Fon-dui—Lietuvos laisvinimui. Tau-tos Fondo valdyba širdingai dė-koja ir giliai vertina apylinkės valdybos aiškų supratimą JV LB Tarybos 1965.5.22 nutari-mo "remti aukomis ir darbais Tautos Fondą". Toji apylinkė 1965 prisiuntė 500 dol. ir 1966 — 600 dol.

Tautos Fondo valdyba labai prašo visas kitas LB valdybas pasekti Philadelphijos LB apy-linkės pavyzdį ir kasmet skir-ti Tautos Fondui aukas.

PROVIDENCE, R.I.

Kleb. kun. V. Martinkus spa-lio 1 parapijos salėje surengė platesnio masto pobūvį ir at-šventė savo vardines. Buvo net programa, — dainavo kun. Kęstutis Balčys iš Amsterdamo, N.Y., akomponavo Joseph Fay. Svečias padainavo lietuviškų dainų, arijų ir porą anglišių dainų. Pobūviui vadovavo Pr. Pauliukonis.

Rugsėjo 28 buvo kunigų Vieniybės posėdis, dalyvavo 14 kunigų. Ta proga irgi atšventos klebono kun. V. Martinkaus vardinės.

spalio 8. Ją sudaro: pirm. Ričardas Vandenberg, vicepir-min. Ričardas Reichelt, rašti-ninkė Bertha Mitchell, kores-pondentė Phyllis Wastrum, išdi-ninkė Janes Kearns.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— Kas dveji metai Paryžiu-jė rengiamoje tarptautinėje jauniesniųjų dailininkų kūrinių parodoje šį rudenį dalyvauja ir grupė dailininkų iš Sovietų Są-jungos. Į tą grupę yra įterptas ir vienas lietuvis, Rimtautas Gibavičius. Parodoje yra trys jo graviūros — "Lietuvaitė", "Vilnius" ir "Motina". Rugsėjo gale R. Gibavičius ir pats, ži-noma, drauge su visa rusų "de-legacija", nuvyko į Paryžių. Spaudoje pranešta, kad jis nu-sivežęs ir naujaisių savo dar-bų: graviūrų ciklą "Senasis Vilnius" ir knygų iliustracijų rinkinį. (E)

— Paaikėjo, kada ir kaip Paryžiuje pasirodė dailininko Leono Katino kūriniai. Būtent, jie ten pateko per bendrą so-vietinių dailininkų parodą, su-rengtą Paryžiuje prieš dvejus metus. Prancūzai ten atkreipė dėmesį kaip tik į L. Katino kūrinius. Net komunistų laik-raščio (L'Humanité) kritikas į-vertino juos, kaip vienus iš geriausių, pasižyminčius laisvu-mu, ekspresyvu. Prancūzai nepastebėjo ar bent neiškino šių kūrinių skirtingumo prie-žasties, bet, iliustruodami at-siliepimus apie sovietinę paro-dą reprodukcijomis, noriai naudojo kaip tik lietuvių daili-ninko kūrinius, o jo "Liaudies skulptūra" nupirko. Taip lietu-viam dailininkam vis nėra kito-kio kelio pasirodyti su savo kū-ryba svetur, kaip tik "paski-nant laurų" į rusų užsidedamą-jį garbės vainiką. (E)

— Ieva Pocienė, Australijo-jė gyvenanti lietuvių skulpto-rė, gavo pirmą premiją Pietų Australijos dailininkų draugi-jos (Royal South Australian So-ciety of Arts) pavasarinėje dai-lės parodoje už metalo skulp-tūrą. Paroda buvo Adelaidėje, rugs. 5-15 (Australijoj tai pir-mas pavasario mėnuo). Paro-doj dalyvavo 60 dailininkų su 84 kūrniais. Dalyvavo ir dar vienas lietuvis, Leonas Žygas. Mūsų Pastogė (Austr. Liet. Bendruomenės laikraštis, rugs. 25) pažymi, kad Adelaidės dien-raščių dailės kritikai irgi pri-pažino I. Pocienės kūrinių paro-doje geriausių ir pelnytai pre-mijuotus. Neseniai I. Pocienė yra gavusi I premiją ir kitoj parodoj, Queenslande. (E)

— Simas Paliūnis, buvęs il-gametis Zarasų mokyklų in-spektorių, rugsėjo mėn. pra-džioje staiga mirė. Tą pačią die-ną mirė ir jo žmona.

— Lietuvių Fondo narių me-tinis visuotinis suvažiavimas nu-matomas Kultūros kongreso metu Chicagoje lapkričio 23-26.

— Lietuvių diena Clevelan-de įvyks lapkričio 25, šeštadie-nį, naujos liet. parapijos salė-jė. Numatytas koncertas ir ki-ta kultūrinė programa. Lietu-vių dieną rengia JAV LB Cle-velando I ir II apylinkės.

Rezoliucijoms Remti Komiteto nariai iš k. į d. A. Skirius, dr. P. Pamataitis, L. Valiukas, J. Kojelis

ROCHESTER, N.Y.

Prof. dr. A. Klimas su žmo-na buvo išvykę į Rumunijos sos-tinę Bukareštą. Ten dalyvavo dešimtamė tarptautiniame kal-bininkų kongrese. Prof. dr. A. Klimas skaitė paskaitą apie bal-tų ir slavų kalbų skirtingumą. Grįžtant aplankė Romą, Vieną, Ničą ir Paryžių. Kelionė pasi-sekė, namo grįžo laimingai.

Pulkininkas R. Liormanas deimantinio amžiaus proga su-silaukė daug sveikinimų. Jį pa-sveikino Lietuvos atstovas Wa-shingtone, Ramovės centro valdyba, Karo invalidų, Mažo-sios Lietuvos, Rezistencijos Są-jūdžio, Moterų draugijų centro valdybos, laikraščio "Lietuvos Pajūris" leidėjai ir redakcija, vietos organizacijos bei pavie-niais asmenys iš įvairių vieto-vių. Senas karys, kūrėjas sava-noris jaučiasi gerai ir gyvena viltimi sulaukti nepriklausomos Lietuvos.

Lietuvių radijo valandėlė Ro-chesteryje veikia jau 17 metų. Rochesteryje gyvena įvairių tau-tybių žmonių, tačiau savo radi-jo programas turi tik lietuviai, italai ir vokiečiai. Tokios stam-bios grupės kaip lenkai ar uk-rainiečiai savo programų netu-ri.

VOKIETIJOS LB JAUNIMO SEKCIJA

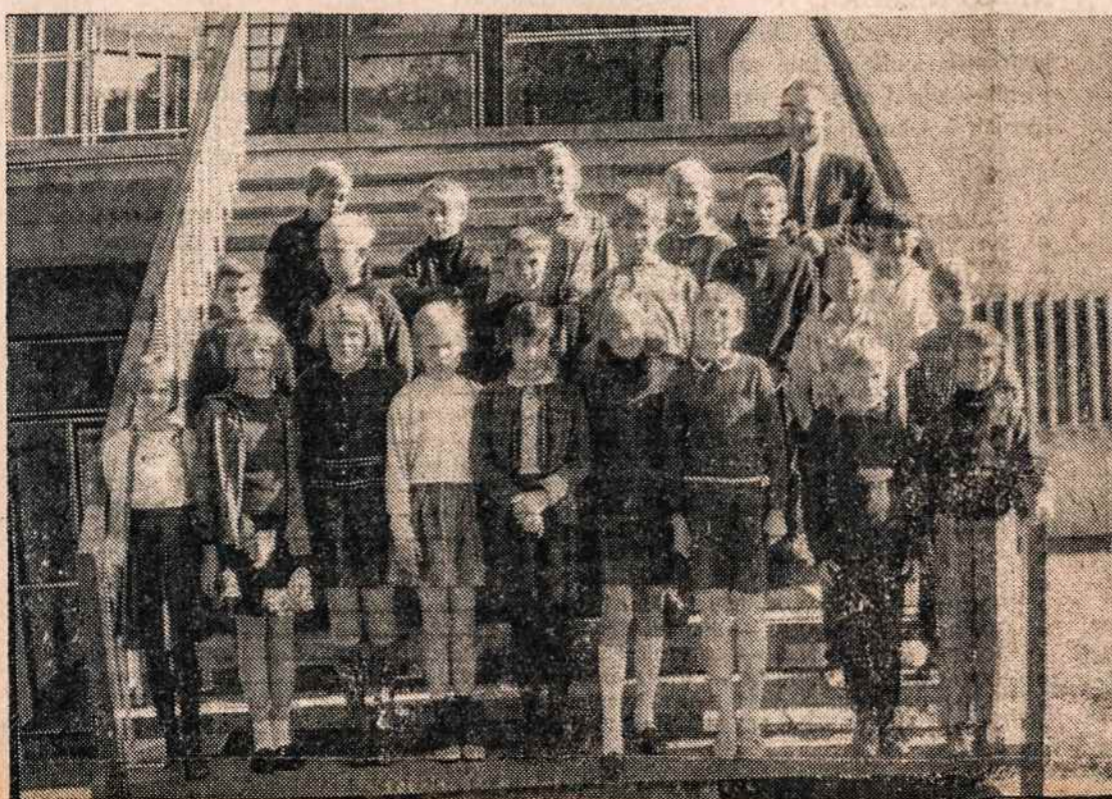
Rugsėjo 9-10 Diebūrgė įvyko VLB Jaunimo sekcijos valdy-bos posėdis. Dalyvavo pirminin-kas kun. V. J. Damijonaitis, vi-cepirmininkas A. Lingė, sek-retorius V. Brazaitis ir svečiai K. Brazaitienė ir V. Bartusevi-čius. Plačiai buvo aptarta Vo-kietijos lietuviškojo jaunimo padėtis ir artimesnėje bei toli-mesnėje ateityje vykdytini dar-bai. VLB Jaunimo sekcija, ku-ri buvo įsteigta jaunimo ini-ciatyva ir remiantis VLB Kraš-to tarybos nutarimais, apjūn-gia visas jaunimo organizaci-jas ir mažiau formalias grup-es Vokietijoje. Jos tikslas yra pirmoje eilėje planuoti ir ko-ordinuoti lietuvių jaunimo susi-būrimų bei pavienių asmenų veiklą ir palaikyti kontaktą su kitų kraštų jaunimu.

Iš konkrečių posėdžio nuta-rimų paminėtini:

1. ruošti 1968 m. Europos lietuviško jaunimo suvažiavi-mą,
2. šių metų rudenį suruoš-ti aktyvesnio jaunimo suvažiavi-mą,

Panašios pavardės Apskaičiuota, kad Londone gyvena 16,500 Smitų, o Mask-voje 90,000 Ivanovų.

Pirmoji elektros jėgainė A-merikoje įsteigta New Yorke 1882 rugsėjo 4.

Vasario 16 gimnazijos antrą klasę

VISI BENDROM JEGOM STATYKIME KULTŪROS ŽIDINĖ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUŠIAMAI

KĄ PASIRYŽOME — ĮVYKDYSIM! DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

TĖVAMS FRANCISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND) 680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiųsius į:

- Garbės fundatorius (\$1000)
- Amžinuosius narius (\$500)
- Fundatorius (\$100)
- Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižadau iš viso paaukoti ateityje statybų fondui

ADRESAS

(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible))

"I Laisvę" žurnalo naujas nu-meris (lapkričio mėnesio) jau baigiamas surinkti, bus atspaus-tas lapkričio mėnesio pradžioje ir išsiuntinėtas prenumerato-riam bei platintojams. Tame nu-meryje vėl pasisakoma visa eil-e įdomių ir aktualių klausimų. Svarbesnių straipsnių autoriai yra: St. Barzdukas, V. Volertas, dr. J. Bielskis, dr. J. Griniai, dr. Z. Ivinskis, dr. A. Ramū-nas ir kiti. Duodamas labai ak-tualus pasikalbėjimas su Anta-nu Mažeika, Lapkričio 13-sios manifestacijos vadovu, LB Vyr. Tarybos prezidiumo nariu ir "Laisvės žiburio" radijo prog-ramos angliškos dalies vedėju. Tame pasikalbėjime jis pasisa-ko opiaisiais mūsų politiniais klausimais ir duoda eilę kon-krečių pasiūlymų. Duodama la-bai plati įvykių apžvalga. Norin-tieji žurnalą gauti, kreipiasi į jo administratorių: Mr. Aleksas Kulnys, 1510 East Merced Ave-nue, West Covina, California 91790. Prenumeratos mokes-tis \$5 metams (JAV ir Kanado-je), kitur — \$3.00. Žurnalą re-daguoja L. Valiukas. Redakci-jos adresas: Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007. (cc.)

NEW HAVEN, CONN.

Metinis Lietuvių Katalikų susivienijimo Connecticuto apskrities suvažiavimas.

Spalio 8 New Havene, Connecticut, šv. Kazimiero lietuvių parapijos patalpose įvyko Liet. Kat. S-mo, Conn. apskrities, kuopos atstovų suvažiavimas. Suvažiavimą atidarė L. K. S. mo vietos 16-sios kuopos pirm. Jonas Šaulys ir suvažiavimą tęsti perdavė apskrities pirm. J. Griniui. New Haveno šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. A. Zanavičius sukalbėjo maldą.

Į prezidiumą išrinkti: Stasys Šrupšas — pirmininku, Jonas Burneckis — pirm. pavaduotoju ir Marija Bakutis — sekretore.

Mandatų komisija pranešė, kad suvažiavime dalyvauja 8 kuopų 23 atstovai ir du svečiai.

Valdybos pranešimus padarė valdybos nariai. Apskrities išde esą per \$300.00; numatytoji Hartforde gegužinė piknikas dėl susidėjusių aplinkybių šiais metais įvykti negalėjo; už mirusius L.K.S-mo Connecticuto apskrities narius yra užprašytos mišios, kurios bus New Havene. L.K.S-mo 89-ji kuopa taip pat yra užprašiusi mišias, kurios bus Hartforde.

Paskui buvo kuopų atstovų pranešimai. Pagal pranešimus narių skaičius yra toks: Hartforde — 71 (jų tarpe 7 jau-

niai), New Havene — 17, Ansonijoje — 18, Bridgeporte — 18, Waterbury dviejuose kuopose 48 ir 92 (jų tarpe 15 jaunių).

Į naują apskrities valdybą išrinkti: Juozas Grinius — pirmininkas, Jonas Burneckis — vicepirm., Jonas Šaulys — sekretorius, Viktoras Veturis — išdininkas, Vaclovas Balčiūnas ir Jonas Vyšniauskas (W. Winkis) — išdo globėjai.

Ateinančiais metais apskrities suvažiavimas nutarta šaukti spalio 6, sekmadienį, vietą parinkti palikta valdybos nuožūrai.

Sumanymuose iškelta: 1) rūpintis surasti daugiau narių; 2) suruošti bent kokių pobūvių; 3) suvažiavimų protokolus atspausdinti "Garse".

Išsėmus visiems darbotvarkės punktams, kun. dr. Vladas Goras iš Middletowno, sukalbėjo maldą.

Vakare L.K.S-mo New Haveno kuopa suvažiavimo dalyviams ir svečiams surengė puikią vakarienę. Valgius pagamino Emilija Šaulienė ir Marija Jakubaitė. Marija Jakubaitė, į šį kraštą atvežta tik 8 metų amžiaus, lietuviškai puikiai kalba ir rašo. Liet. Kat. S-me ji yra išbuvusi sekretore 12 ir pusę metų, o Moterų S-goje — 50 metų. Dabar ji yra pensininkė, bet visada aktyviai dalyvauja lietuvių veikloje.

Per vakarienę pasakyta daug gražių kalbų. Kalbėjo kun. dr. V. Goras, St. Šrupšas, J. Grinius, F. Rumskas, M. Bakutis, O. Kaunetienė, A. Mačiūnas, O. Barkauskienė, J. Vyšniauskas (W. Winkis), J. Leonaitis, J. Butkus, V. Barius ir kiti. Marija Jakubaitė pravedė kalbų eigą. Iš kalbų lyg ir buvo galima spręsti, kad ateinančiais metais L.K.S-mo Connecticut apskr. atstovų suvažiavimas bus Bridgeporte, Conn. **J. Bernotas**

Kas buvo auginama Lietuvoje?

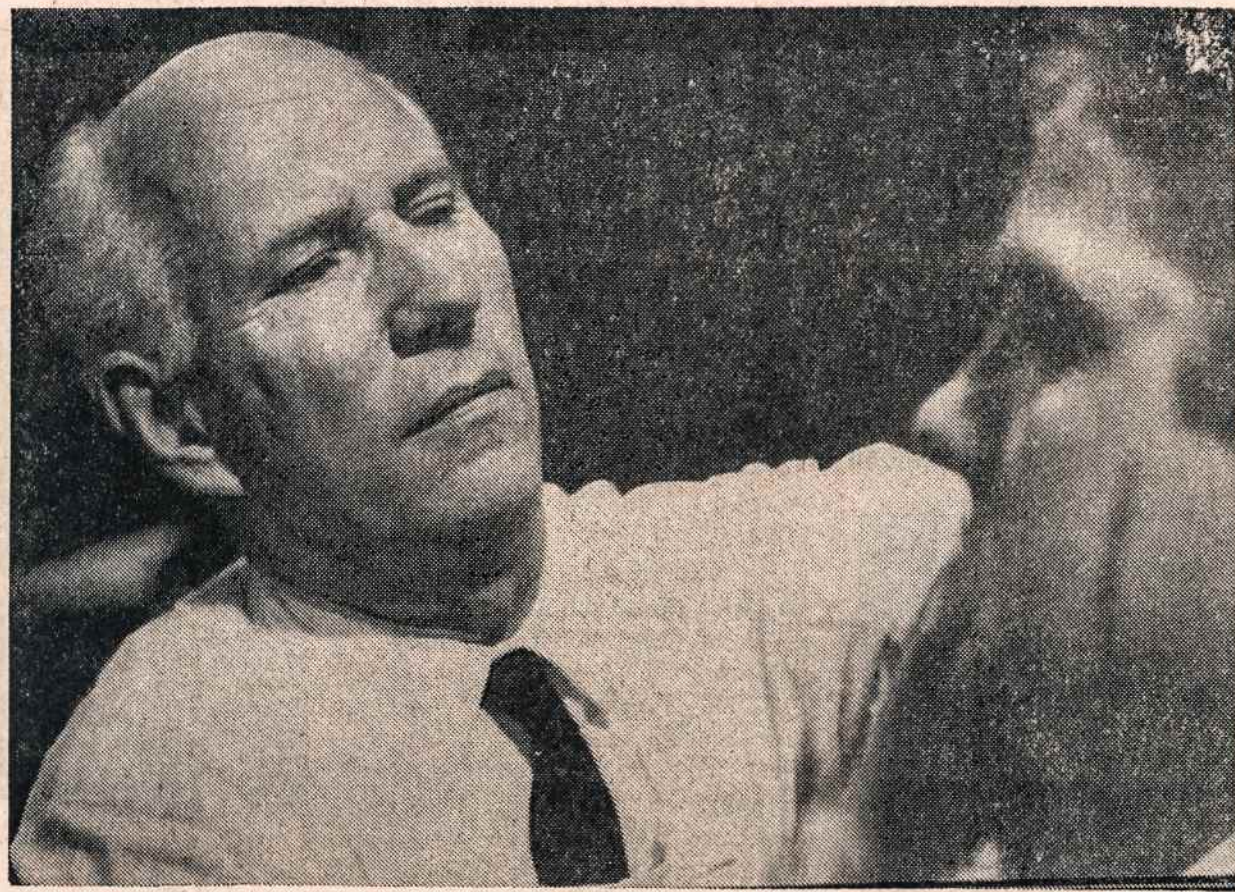
Kaip rodo archeologinių tyrimų duomenys, jau neolite Lietuvos gyventojai auginė kviečius, miežius ir soras.

Geležies amžiaus piliakalniuose, be minėtų grūdų, jau aptinkama rugių, avižių, žirnių, pupų, linų ir kanapių.

Vėlesniais amžiais buvo sėjamos tos pačios kultūros, išskyrus sorą, kuri dar XVI-XVII a. buvo sėjama, bet vėliau jau nebesutinkama. Matyt, ją išstumė plačiau naudojamos kitos kultūros.

Prie beveik išnykusių kultūrų priklauso ir ropės.

Bulvės, pasirodžiusios Lietuvoje XVIII amž., labiau paplito XIX amž. pirmoje pusėje, dvirinkams ėmus iš jų savo degtinės vavyklose gaminti degtinę. Ypač bulvių plotai padidėjo po pirmojo pasaulinio karo ryšium su jų panaudojimu bekinams šerti.

Stasys Santvaras grimuoja "Nuodėmingo angelo" artistus

Nuotr. V. Maželio

LENKIJOS KOMUNISTAI LABIAU VERTINA DOLERĮ

Oficialus Lenkijos zlotas yra labai menkas pinigais, netvirtai stovi ant savo kojų. Tačiau Lenkijos valdžia tik 22 zlotus duoda už dolerį, kai tuo pačiu metu už privačiai pristatytą dolerį moka jau 72 zlotus, o juodoje rinkoje už dolerį galima gauti šimtą ir daugiau zlotų. Keisčiausia, kad Lenkijoje daugiau nei kur kitur pasirodo ir raudoni rubliai. Greičiausia jie pasklinda iš sovietinių įgulių, tačiau už raudoną rublį lenkų valdžia moka keturis kartus mažiau nei už dolerį, nors oficialus dolerio kursas yra tik 90 kapeikų.

PROLETARŲ VALDŽIA APGAUDINĖJA PROLETARUS

Lenkai beveik niekad neparodo už zlotus emigrantui lėktuve ar laive vietos. Tačiau už dolerius visad kelionės bilietą gali pirkti. Be kelionės bilieto lenkų valdžios organai nėsvarsto išvykimo bylos.

Kai žmogelis juodoj rinkoj po 100 zlotų už dolerį pasirenka tų dolerių bent 300, jis gali gauti lėktuvo bilietą, kuris šiuo atveju jam jau kainuoja 30,000 zlotų, nors oficiali bilieto kaina tik 6,600 zlotų. Vi-

sa nelaimė, kai valdžia išvykti neleidžia. Tada už 30,000 zlotų doleriais pirktas bilietas priimamas atgal ir už jį gražinama tik oficiali kaina — 6,600 zlotų.

KIEK KAINUOJA ŽMOGUS LENKIJŲ?

Daugelis Lenkijos žmonių gauna leidimus išvykti į užsienius. Geroka jų dalis nebegrįžta į Lenkiją. Stengdamasi sustabdyti tokį nelegalų išvykimą, paskutiniu laiku lenkų vyriausybė reikalauja 2,500 dolerių užstato. Jei į svečius išvykęs lenkas negrįžta, jo paliktas užstatas prapuola. Tai gana

gudri prekyba žmogaus laisvę. Meksikos vyriausybė kai kada reikalauja iš savo emigrantų 500 dol. užstato; pinigai gražinami emigrantui, jei jis gana teisę pasilikti JAV-se arba grįžta į Meksiką, nepadareg Amerikoje jokių šunybų. Mat, JAV-bių vyriausybė Meksikos piliečių padarytus nuostolius Amerikoje, pagal specialią sutartį, išreikalauja ne iš svečių, bet iš Meksikos vyriausybės. Pasaulis tikrai margas!

K.L.J.

NAUJOS PLOKŠTELĖS
Graži dovana Kalėdų švenčių proga. Tai "Linskų Kalėdų" — nauja ilgo grojimo plokštelė, kurioje "Rūtos" lietuvių ansamblis įdainavo šias kalėdines giesmes: Leiskite rasą, Tyliają naktį, Piemenėliams, Nakties tyloj, Gul šian dieną, Linksma giesmė, Sveikas Jėzau gimusi, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdėjom angelus, Šventa naktis, Angelai gieda danguje. Kaina: stereo -5.00, mono -4.00. Per siuntimui pridėdama 50 c.

"Lietuviškos senos ir naujos dainos" — nauja ilgo grojimo plokštelė, įdainuota: Užstalės dainą, Prieš tolimą kelionę, Pavasario linksmybės, Bobutė ir Pilypėlis, Šią naktelę, Aš augau pas tėvelį, Tinginė boba, Oi tu Jieva, Jievužė, Oi laukiau laukiau, Stikliukėlis ir Merguzėlė brangi. Dainuoja: R. Marijošius, V. Noreika, L. Abarius, A. Mikalaukaitė, A. Staškevičiūtė, S. Petkevičius, V. Daunoras ir mišrūs chorai. Išleido Eurotone Co. Kaina: mono 4 dol., stereo 5 dol.

"Lietuva Brangi" nauja ilgo grojimo plokštelė, kurioje, choru ir solistų įdainuota: Lietuva brangi, Per šilėlių jį, Senas jūrininkas, Apynėli žaliasai, Nėmunas, Žibuoklė, Tu prisimink, O tu Joneli, Daina apie Klaipėdą, Lietuviška polka ir Lietuvos linoj. Išleista Kanadoje. Kaina 5 dol., persiuntimas 50 c. Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

NAUJAS DAINŲ RINKINYS

Ką tik išleistas naujas lietuviškų dainų rinkinys "SU DAINA". Iki šiol buvusios panašius rinkinių laidos išsibaigusios ar sunkiai berandamos. Naujas rinkinys kišeninio formato, 351 psl., atspausdintas ant gero popieriaus. Dainas surinko Gražina Šimukonienė. Rinkinyje yra 392 populiaros lietuviškos dainos. Platus stovyklose dainuojamų dainų skyrius. Rinkinio kaina 2 dol. Šį naują, patrauklų ir naudingą lietuviškų dainų rinkinį galima įsigyti pas autore, knygų platintojus ir Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

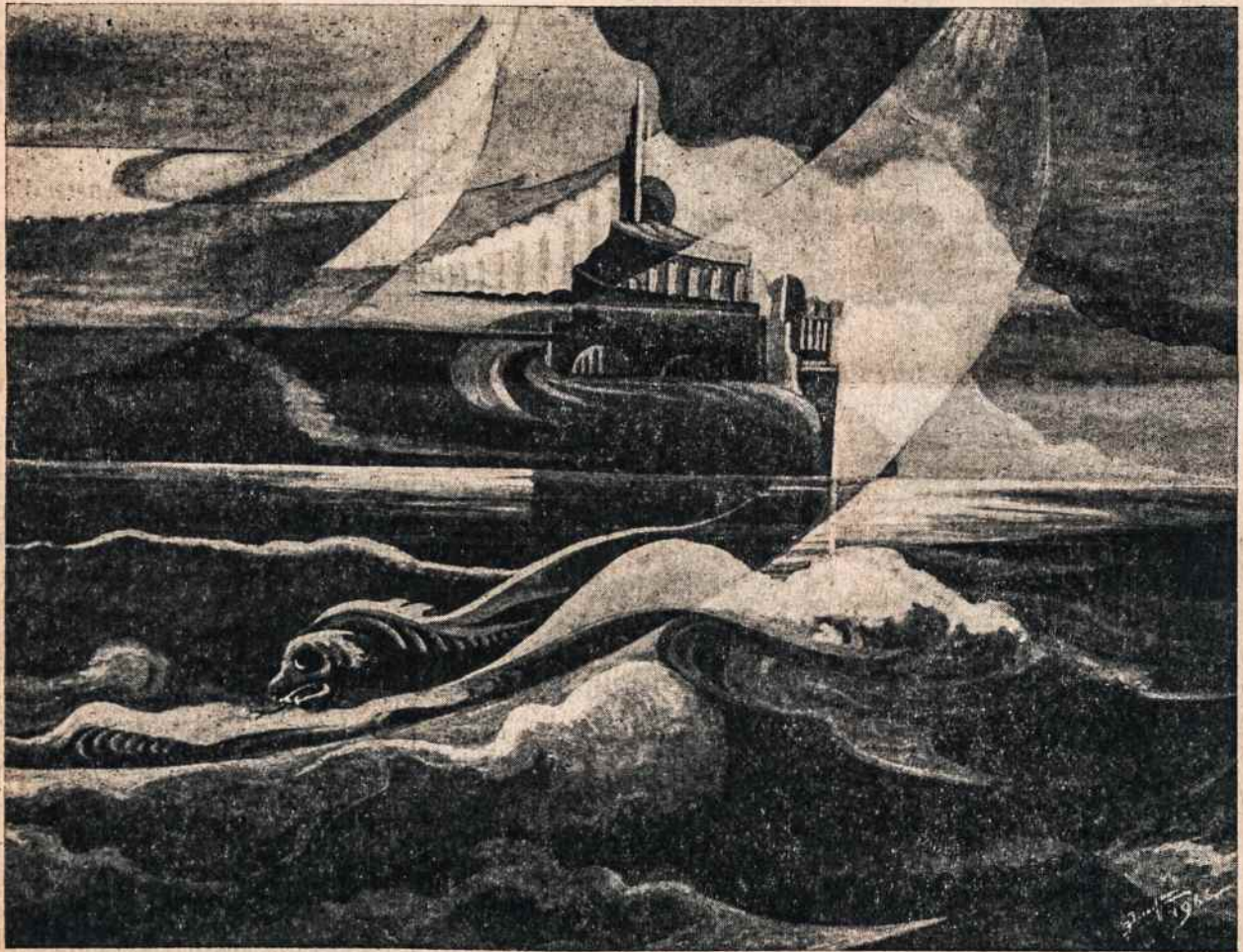
NAUJAUSI PRANCOZŲ IR ITALŲ MODELIAI.

Įvairūs kailinių ir kailių papuošalų pasirinkimas

Viskas gaminama mūsų dirbtuvėje. DIDELIS PASIRINKIMAS. URMO KAINOS. Pardudame dideloms kailinių krautuvėms. Prieš pirkdami — įsitikinkite. Patogios mokėjimo sąlygos. Pertalsome kailinius ir kitus siuvinius ir naujus modelius.

Alex Dimants Fur Co.

150 W. 28 St., New York, N.Y.
Patalpa No. 501.
Ter. CH 2-1079 — CH 2-0535
Atidaryta darbo dienomis 8-6; šeštadieniais 8-3. Liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais — uždaryta.

Dail. J. Juodžio paveikslas — Kraujų puta

Paveikslų albumas — TAUTOS KELIU
Tėvynės auksinio Laisvės 50 metų jubilėjaus ir jos 717 metų gimimo proga, leidžiama dail. JURGIO JUODŽIO paveikslų albumas — TAUTOS KELIU. Paveiksluose vaizduojama Tautos garbinga praeitis su jos karžygiais, baudžiavos ir priespaudos metal, laisvės laikai, žiauri okupacija ir tremtis. Paveiksiai pilnose ir 6 paskirose spalvose. Albumo kaina \$7.00; iš anksto užsisakiusiems — \$5.00. Užsisakyti adresu:
Jurgis Juodis
133 Hemlock Street
Brooklyn, N. Y. 11208

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAZMENŲ PREKYBA — DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
• Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt
• Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
• Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
• Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užteiti ir pasižiūrėti

Cafe Geiger
Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiais vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė
Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

KALĖDU DOVANOS I LIETUVĄ
10% nuolaidos tik trumpam laikui
Nuskaitykite 10% nuo šių kainų — sutaupykite daug pinigų.

AUTOMOBILIAI
VOLGA GAZ 21 R \$2627.99
VOLGA GAZ 21 US \$2837.45
MOSKVITCH 408 \$1954.88
MOSKVITCH 408 E \$2162.09
MOSKVITCH 408 E su 4 priekio šviesom \$2182.09
ZAPOROZHETS 965 A \$1064.00
NEW ZAPOROZHETS \$1277.00

MOTOCIKLAI
URAL-2 M-63 U su šoniniu vežimėliu \$771.60
K-750 M su šoniniu vežl \$740.74

TELEVIZIJOS APARATAI
RUBIN ir ELECTRON \$243.22
TEMP-6M \$204.00
TEMP-7M \$244.44
OGONEK \$200.22
START-3 \$111.10
START-4 \$113.52
YUNOST \$237.56
10% nuolaida duodama taip pat visiem transistoriniam radijam ir taperekorderiam.

PRASYKITE VELTUI DUODAMŲ KATALOGŲ UŽSAKYKITE DABAR UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530
Autorizuotas Podarogifts Inc. atstovas

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS I LIETUVĄ ar USSR NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(Licensed by Vnešposlytorg)
VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel. (212) 581-6590 (212) 581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų. Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

- ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street HE 5-1654
- BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street DI 2-4240
- BROOKLYN, N.Y. — 1530 Bedford Avenue IN 7-6465
- BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue TX 5-0700
- CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue HU 6-2818
- CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue PR 1-0696
- DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue TO 8-0298
- FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres 363-0494
- HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue TO 9-3980
- HARTFORD, CONN. — 643-47 Albany Avenue CH 7-5164
- JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street HE 5-6363
- LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue DU 5-6550
- NEWARK, N.J. — 250 Market Street MI 2-2452
- NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue OR 4-1540
- PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue PO 9-4507
- RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue 381-8997
- ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue 232-2942
- SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway AN 8-1120
- SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue CL 7-6320
- SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street 475-9746
- TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue EX 2-0306
- UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street RE 2-7476

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN
Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaškinimai anglų kalba. Nėmantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol. Abi knygos galima užsisakyti:
DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Danijos didmeistris E. Larsen po didžios pergalės Havanos tarptaut. turnyre, kuriame jis pralenkė Sovietų didmeistrius Taimanovą, Smy-slovą ir Polugajevskį, dalyvavo Kanados tarptautiniame turnyre Winnipege, kur turėjo kitus Sovietų varžovus: Keresą ir Spasskį. Iš Winnipego Larsenas išskrido į Tunisą, dalyvauti tarptazinėse. Čia pateikiamie mūsų skaitytojams Larseno partija iš Havanos turnyro su Jugoslavijos didmeistru Gligoriću. Baltieji: Gligorić, juodieji: Larsen.

1. d4 Zf6 2. c4 e6 3. Zc3 Rb4 4. e3 b6 5. Rd3 Rb7 6. Zf3 Zc4 7. 0-0 f5 8. R:2 f:R 9. Zd2 R:c3 10. b:c3 0-0 11. Vg4 Bf5 12. d5 Bg5 13. Vf4 e:d5 14. c:d5 R:d5 15. c4 Rc6 16. Z:e4 Bg6 17. Rb2 Zaf6 18. f3 Zb4 19.

SPORTAS

SĖKMES BELAUKIANT

Ir pereinamas savaitgalis mūsų futbolininkams nelaimingas. Seštadienį pirmenybių rungtynes prieš Hellenic pralaimėjo mažučiai 0:3, o jaunučiai prieš Elizabeth 0:2. Sekmadienį pirmoji komanda prakišo Schwaben 0:3, o rezervinė atidavė taškus be kovos pasekme 0:6. Pirmoji komanda po pralaimėjimo ir toliau lieka paskutinėje vietoje.

LAK žaidė šios sudėties: Jan-kauskas; Daukša, Kerekas; Si-leikis, Remeza II, Budraitis; Vainius III, Budreckas, Mro-zinskas, Šukys, Remeza I. Ant-rame kėlinyje teko žaisti de-šimtyje, nes nevisai atsigavęs po susižeidimo Remeza I, vėl išsinarino kelį, taip kad jo nematysime aikštėje visą mėne-sį. Rungtinės žemo lygio, kaip ir abi komandos. Pas mūsų-kius teigiamesnio įvertinimo su-silauktų tik Budraitis su Reme-za II. Visi kiti atrodo nematę futbolo ilgą laiką. Nesugebama paduoti kamuolio vos už poros žingsnių stovinčiam žmogui. Šį kartą Jankauskas nebuvo tik-ras vartuose. Trečias gautas į-vartis daugiau negu tragikomiš-kas. LAK futbolo atrodė laukia liūdniausias sezonas 17 m etų istorijoje. Liūdni atrodo ir klubo administraciniai reikalai.

Prieš eilę metų verstasi žaidi-kais — samdiniais, dabar, at-rodė, reiktų samdytis vadovus, nes savų nematyti. Kad nors Saulius Remeza greičiau iš Eu-ropos grįžtų!

Ateinanti sekmadienį pirmo-ji komanda žaidžia prieš Col-lege Point SC 2:30 val., rez-ervinės 12:45. Rungtynės į-vyksta College Point Soccer Field 25 Ave ir 130 St. College Point L.I. Seštadienį prieš Ger-man — Hungarian SC Metro-polltain Oval Maspeth LI, ma-žučiai žaidžia 2:30 val. o jaunu-čiai 3:30 val.

VAKARAS ATLETŲ KLUBE
Spalio 28, Atletų Klubu nau-jieji restorano šeimininkai fut-bolininkai Budreckas ir Kere-kas pristato vietos publikai, rengdami šokius su vaišėmis. Groja Starolio kapela. Pradžia 8 val. vak. **Atletas**

GERIAUSIA DOVANA VISOM PROGOM
Gražiausias, autentiškos ilgo grojimo lietuviškos pokštelės gražiai įpakuo-tos, monaural arba stereo gausamos iš Request Records. Neprimkite pakaitai. Teirau-kitis krautuvišne arba reikalaukite velti-ti siunčiamo katalogo — REQUEST RECORDS, INC. 66 Mechanic St., New Rochelle, New York 10801.

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvišne geriausias dešros Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai Užteikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6
New York: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 gatvių)
Ridgewood: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Franklin Square, L. I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

Rec3 Zd3 20. Vf5 Vh4 21. Zf6+ g:Z 22. V:d3 Bh6 23. h3 Kf7 24. Bf2 Bg8 25. Kf1 B:g2! 26. B:g2 V:h3 27. e4 Bg6 ir baltieji pasidavė. Graži užbaiga!

JAV didmeistriai Bobby Fischer, R. Byrne ir S. Reshevsky dalyvauja tarptazinėse, Tunise, kurios truks visą mėnesį. Didieji varžovai bus Sovietų didmeistriai: Stein, Geler, latvis Gipslis ir Korčnoj. Šeši iš 24 dalyvių kvalifikavosi į pasaulio kan-didatų varžybas.

P. Tautvaišas ir dr. Martinowski pirmavo Wamsley Cup varžybose turėdami po 16½ tš. Kiek taškų pa-krovė žiedu penktajam tos taurės turnyre, praeitą savaitgalį, žinių dar neturime.

Ignas Zylis iš Montrealo, Quebe-co provincijos pirmenybėse pasidali-jo trečią vietą su L. Day ir Pohl, surinkę po 5 taškus. Laimėjo L. Witt ir C. Coudari, abu po 5½ tš. Viso 73 dalyviai.

Naujosios Anglijos nevykusiai su-daryta komanda (vadovas B. Lan-day), pralaimėjo spalio 1 d. prieš Quebecą 2½:5½. J. Bolton, Conn. pralaimėjo prieš Coudari ir S. King, Conn. prieš L. Day, pirmosiose lentose.

John Curdo, N. Anglijos čempion-as, laimėjo Merrimack atviras p-bes, N. Andover, Mass., drauge su Bostono čempionu A. Keyes, abu su-rinkę po 4½:2 tš.

Bostono miesto atviros pirmeny-bės įvyksta šį savaitgalį, spalio 20-22 Boylstono klube. Penktą kartą Bostono čempiono vardas buvo atitekęs lietuviams: Tautvaišui, Škė-mal ir Ged. Šveikauskui. Į šias pir-menybes pažadėjo atvykti Ignas Zylis iš Montrealo.

Liūdnas poetas skundžiasi draugui:
— Kai bankininkas parašo blogą eilėrašį, tai niekas ne-drįsta sukritikuoti. Tegul tik poetas pabando parašyti blogą čekį...

SERVICE
CARA - VAN LINES
Local and Long Distance Mover
Trucking
Fast service Low cost
Call 449-5892
Ask for Mr. Oliva

PAMID HAVEN REST HOME
Aged and Retired Men and Women
homelike and country atmosphere
A home away from home Florence
Csik prop. N.J. State approved —
English Town Road, Jamesburg NJ.
Call 201 - 521-1194

GENERAL TRUCKING AND MOVING
Local Lic and Bonded
Mr. Fraizer 2084 Madison Ave. NYC
Call Mon thru Sat 8:30 to 6
993-9771 or 283-1482 anytime

TOP \$ CASH
Mail your silver certificates to
Flatbush Associates.
Over 20% return on your money.
Your bills—any condition
Send regis. mail or call HI 4-5222
after 5

Flatbush Associates
2404 E. 66th Street
Brooklyn, 11234

ARCHER SURGICAL SUPPLY COMPANY
217 E 23rd Stret N. Y. C.
Open 6 days a week — Sick room
supplies wheel chairs walkers and
steam packs — Call MU 9-3480

Visit EXPO 67 Board at the Francis-
can Fathers Chateauguay Heights
P. Q., Canada — \$6 per person, \$8
double occy. Breakfast available,
family rooms. 30 min. to the Expo
grounds by your car or bus line.
Phone (Area 514) 692-6711

INSIDE - OUTSIDE BOAT STORAGE
Reserve your space now to avoid
disappointment. Call (516) HA 1-3300
THOMAS KNUTSON
SHIPBUILDING CORP
Halesite, L.I., New York

GUNS—Just received rare and an-
tique collections S & W Ladysmith,
Rus'n etc. Colts, Pockt, Navies, etc.
Remingtons, Long Rifles, Sharps,
Springfields. Things & Stuff, Open
7 days a week. Mon'm'h Rd. and St.
Hway 36, W. Long Branch, N. J.
(201) 222-7433

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: 667-3680

DISPLAY
Outstanding Lake Champlain area.
Build your own log cabin. Hunt,
fish, ski, 6 hrs. NYC. Paved road,
5-acre cabin site \$900 — \$20 down,
\$15 mo. Enrie Rock, Box 22, Mor-
risonville, N.Y. Tel. (518) 563-3599.

LLOYD CONSTRUCTION CO.
Mason - Concrete work specializing
- stoops driveways - patios chain
link fence: also slate work, inside
and out. Free estimates 657-1421
all day Sunday after 6 PM

Hunter Lake Lodge Parksville, N.Y.
Exit 98 on Route 17 (Quickway)
Great deer hunting, bar-liquor store
on premises. Home cooked meals.
Daily rates \$15. Weekly rates \$75.
2 in a room. Tel. (914) 292-4269 —
Prop. James W. Cozzette

THE BIG BAY RIDGE SHOW
SONS OF NORWAY CENTER
60th St & 8th Ave Brooklyn
12 Noon to 8 PM
P.O. Box 95, Far Rockaway N.Y.
11690
JULES J. KARP, Chairman
GR 1-3446
Show Nov. 19 — second show
Free Admission (Dec. 17/67)

H. W. FEMALE
OPERATORS on single needle exp
on dresses section work zipper set-
ter exp all around LANDY MFG.
CO. 7207 Broadway North Bergen
Call 201 - 869-9009

GIRLS LAUNDRY WORKERS
Expd. or will train. All departments
HOME STYLE LAUNDRY
105 Walnut St. Montclair
or call Mr. Herring — 744-4200

GIRLS - WOMEN
Tension Envelope offers diversified
employment opportunities to women
who desire a sense of interest, pride
and accomplishment in their work,
and not the everyday boredom of a
job. No experience necessary, we
will train you to operate envelope
folding machines like a pro.
IMMEDIATE OPENINGS
7:30 AM & 4 PM Shifts available
All year round employment, no lay-
offs, 9 paid holidays, vacation, hos-
pitalization, and many other bene-
fits. Pleasant working conditions,
employee cafeteria; good starting
salaries incl. periodic wage increase.
TENSION ENVELOPE
Apply or call now: Huyler & Wesley
Sts. South Hackensack, N.J. Phone:
487-1883. Interviews also available
after 6 PM and Saturdays.

H. W. MALE
Field Servicemen new openings, top
career opportunity in the service di-
vision, HS grad., have a car, over
18, mechanical background or equiv.
We offer: incentive bonuses, sick &
vacation pay, major medical, salary
increases, car expenses paid. For
interview: Mr. L. Versaci, 228-1452.

Sheet Metal — all around factory
work on punch press, press brake,
spot welding, etc., steady work, Co.
paid benefits, apply 8-4:30 daily,
Saturday 8-11 AM. Gwilliam Ma-
chine & Mfg. Co. 251 Wescott Drive,
Rahway, N.J.

PRESS BRAKE OPERATOR
HI HOURLY RATE
OVERTIME
BENEFITS
Phone 359-3800

— Ką darote vakarais kai to-
kie speigai užėjo?
— Sėdim namuose ir ge-
riam arbatą su romu.
— Tai gera kombinacija.
— Tikrai gera: mano žmo-
na geria arbatą, o aš romą.

HELP W. MALE
Lathe Hands — in Passaic. Modern
machines, good working conditions,
company paid benefits, family hos-
pitalization & medical/surgical plan,
holidays, vacations. 1st shift only,
steady work. Call 201 - 473-3110
between 9 a.m. and 5 p.m.

CLERK FOR DELICATESSEN
Work near home full and part time
Exp'd — part time, Saturday and
Sunday.
HEATHCOTE DELICATESSEN
914 SCarsdale 3-3160

SCHOOL-BUS DRIVERS
FULL OR PART TIME
EXCELLENT JOB
Call (914) NE 2-3444

CADDIES - ATT - CADDIES
Steady work next two months
\$6.00 per bag
Double call caddy master
201 - 377-6751
Brald Burn Country Club
Florham Park

MEN WANTED
Full time, plus overtime
Janitors - Waxers
needed in Tuxedo Area
Must have transportation
Starting pay \$2.00 per hour
(914) 534-7930

Tool & Die Makers
Excellent Opportunity
A First Class highly experienced
man can make a very healthy a-
mount an hour. ALSO the rate for
a Class B man is extremely good.
Fully paid: Hospitalization, Medical
& Life Insurance. A profit sharing
plan that had adistribution to some
of our men last year that amounted
to almost one-fifth of their pay. —
Phone us NOW in perfect confi-
dence and we will arrange a con-
venient time for you to discuss this
with us.
Mr. H. ANDEL, (212) MA 4-6878

ARWOOD CORP.
35 York St. Brooklyn N.Y.
An Equal Opportunity Employer

JIG BORERS
First Class. To
\$3.75 hr
Many Co. paid benefits Blue Cross,
Shield, Life ins. etc. air conditioned
plant overtime available. Paid vac-
ations. Wage reviews every three
months. Conveniently located near
buses and subways. Call P. Mona-
celli (212) YE 2-1800

SUPERIOR MANUFACTURING & INSTRUMENT CORP.
36-07 20th Avenue Long Island City
An Equal Opportunity Employer

CANVASSERS
experienced, must have car, good
opportunity, Spanish speaking pref.
Apply Personnel Office, 10-5 PM:
1584 ST. NICHOLAS AVE.
(bet. 189 & 190 St.) N. Y. C.

WELDER TRAINEES metal fabri-
cation plant in Union has several
openings available in welding dept.
High school or trade school educa-
tion required. Steady employment,
good wages, liberal benefits. Call
201 - 352-6225 for appointment.

GUARDS (SECURITY)
Full and part-time, permanent po-
sitions, chance for advancement, all
shifts available — Explorer Invest-
igation Aggy. 215 14th Street Jersey
City 201 - 656-1198 or 60 8th Ave.
New York City 212 - 924-5870

Auto Mechanics busy Chrysler deal-
ership is in need of two additional
mechanics. Present earnings in ex-
cess of \$8-10,000 per year. Pleasant
working conditions, paid vacation,
all fringe benefits. Apply in person
TOWNE MOTORS
15 W. St. George Ave. Linden N. J.

Lab. Assistant young mature man,
preferably married, with knowledge
of chemistry, to train for a career
in printing ink laboratory. Hours
8:30-5. Modern plant, fringe bene-
fits, transportation required. Col-
onial Process Supply Co. Inc. 180 E
Union Ave. East Rutherford, N. J.
Tel. (201) 933-6100

MALE - FEMALE
OPERATORS FINISHERS
Male or Female — on ladies coats
Call or apply in person COLLETTA
FASHIONS 66 Willow Ave Hobo-
ken, NJ (201) 656-6391 — John
Sciancale Pore

Vienintelis Importuotojas Amerikai
Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME ĮVAIRIAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS
RŪSIES RASITE MŪŠŲ SANDĖLYJE VISADA. Viršuje
parodoma spinta išardoma — pristatoma bet kur JAV-se.

Adolf Schragger Furniture, Inc.
Yorkvilės didžiausia, gražiausia baldų krautuviė

DABAR: 336 East 86th Street (tarp 1 ir 2 Ave.) N. Y. C.
Tel. TR 9-0400
Atdara kasdien iki 9 v. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak.

Rimos ir Juozo Bružinskų
SIUNTINIŲ ĮSTAIGA

siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir SSSR. Krautuviėje
didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainoi-
mis. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siunti-
niai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos
prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir
nylon'o lietai. Parūpinami dolerio krautuvių kuponai.

370 UNION AVENUE • Telef. EV 4-4952 • Brooklyn N.Y. 11211

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211; Stagg 2-4329

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS.
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties.
Home-made Bologna

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat
šilkines, maišytai, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir
šalikai — Geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus pa-
'arnavimas paruošiant paketus į Europą. Užteikite ir įsitikinsite

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

"AIDAS" Radio - T. V. Lab.
94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. HI 1-7747

Spalvuotos ir paprastos TV, radio stereo ir paprasti apar-
atai, vėsintuvai (air conditioner), magnetofonai (tape-
recorder) — taisymas ir pardavimas.

SPAUDOS KIOSKAS
J. BUBLAITIS J. PAŠUKONIS

JUOZO MISIŪNO
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuo-
tų gerimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Vlrinia 3-3544

DARBININKAS
prašo talkos savo skaitytojų, tikėdamas sulaukti naujų
skaitytojų, kad galėtų ir toliau išsilaukyti. Prašome para-
ginti draugus ir pažįstamus laikraštį užsisakyti. Gavus
adresą, susipažinimui siunčiamas nemokamai. Prenume-
rata 7 dol. metam. Naujiem skaitytojams — pirmiem me-
tam 5 dol. Iki šių metų galo tik 2 dol.

Kas suras du naujus skaitytojus, moka
už abudu 9 dol., už 3 — 12 dol. metam.

Administracija taip pat prašo nedelsti atsilyginti už 1967
metus. Raginimas sudaro nereikalingų išlaidų. Prašome
pasinaudoti čia pridėdama atkarpa.

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221
Siunčiu prenumeratą už 1967 metus.

Vardas ir pavardė

Adresas

Siunčiu už prenumeratą \$....., aukų \$.....; Viso \$.....

(Data) (Parašas)

Medicinos daktaras
S. A. CHERNOV
223 2nd Ave. (14 St. kampas)
New York City — Ofisas 14
Tel. GR 7-7697 — GR 7-7818
Gydo aštrias ir kroniškas vyrų
ir moterys ligas bei odos ligas.
Priėmimo valandos kasdien nuo
10 iki 6:15 vak.; sekmadieniais
nuo 11 iki 1 val. p.p.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
J. B. Shalins-Salinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laido tuves.
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

Tel. Evergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

Stagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Evergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

Theodore Wolinnin,
Inc.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su
Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

Market 2-5172
BUYUS
FUNERAL HOME
Mario Teixeira, Jr.
Laidotuvių direktorius
426 Lafayette Street
Newark, N.J. 07105
Paruošiamos garbingos laido-
tuvės. Modernios koplyčios —
Oras vėdinamas.

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Mo-
derniška koplyčia šermentinis dy-
kai. Aptarnauja Cambridge ir
Bostono kolonijas žemiausiomis
kainomis. Kainos tos pačios ir į
kitus miestus — Tel. TR 6-6434

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

Tel. 753-6181
DELINIKS FUNERAL HOME
THOMAS DELINIKS
Laidotuvių Direktorius
Jautriai užjaučia nelaimės va-
landoje ir paruošia garbingas
laidotuves.

17 Congress Ave.
Waterbury, Conn. 06708

Long Island
statome įvairaus dydžio
naujus namus, kuriuos
galima tuoj įsigyti. Pri-
imam užsakymus pasta-
tyti pagal pirkėjo pagei-
davimus ant mūsų arba
pirkėjo žemės. Statyba
atliekam sąžiningai pagal
susitarimą už labai pri-
einamą kainą. Visais rei-
kalais kreiptis pas staty-
bininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

Kristaus Karaliaus minėjimas įvyks spalio 29 tuoj po 11 val. mišiu, Apreiškimo parapijos salėje. Po paskaitos meninę programą atliks Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Algirdo Kačanausko. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti tą dieną pamaldose ir minėjime. Organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis. Minėjimą rengia Katalikų Federacijos New Yorko ir New Jersey apskrities v. ba.

Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas pasakys pagrindinę kalbą nepriklausomybės akto paskelbimo 50 m. sukakties iškilmingame minėjime New Yorko ateinančių metų vasario 18. Minėjimo programos projektai ir patalpų klausimas buvo plačiai apsparstyti New Yorko A. L. Tarybos spalio 12 d. posėdyje. Tuo klausimu platesnius pranešimus padarė A. Vakselis ir dr. A. Skėrys. Minėjimo reikalavimai populiarinti sudaryta spaudos komisija iš J. Vilkaičio, J. Bagdono, S. Dziko ir P. Wytenio.

Už a.a. Joną Veršelį mišios bus spalio 29 d. 12:15 v. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Giminės ir artimieji prašomi dalyvauti pamaldose.

Zivilė Jurienė, buvusi a.a. Felikso Kudirkos mokinė Hanau (Vokietijoje), pirmoji New Yorko prisuntė 10 dol. auką Lietuvių Fonde įamžinti mirusiojo mokytojo vardą. Be to, po 10 dol. dar aukojo kun. A. Račkauskas ir L. Baltrušaitienė.

J. Skarulis, ankstesnės kartos ateivis ir inž. A. Žukas išrašė naujais nariais į L. Baltrušaities vadovaujamą Vasario 16 gimnazijai remti būrelį. A. Žukas sumokėjo net ir už 1968 m.

PLOKSTELIŲ BENDROVĖ DOMISI LIETUVIAIS ARTISTAIS

Request Records, Inc., 66 Mechanic Street, New Rochelle, N.Y., plačiausia tarptautinių plokštelių firma, praneša, kad po 1967 lapkričio 1 bus sudaryta galimybė pasirodyti lietuviams solistam ir grupėm, choram ir orkestram. Suinteresuoti prašomi nesikreipti į firmą asmeniškai, bet Mr. H. J. Lengsfelder (virš minėtu adresu) pasiūsti trumpą biografiją ir nurodyti atliekamos muzikos žanrą. Suinteresuotiem bus pranešta ar jų talentais pramotoma pasinaudoti. Teigiamu atveju bus nustatyta prisistatymo data. (Skelb.)

VINCO MYKOLAČIO-PUTINO MINĖJIMAS

įvyks

SPALIO 29 D.

4 val. p. p.

KNIGHTS OF COLUMBUS salėje
86-22 85th Street
Woodhaven, N. Y.

(Vykstant BMT Jamaica linija, išlipti Forest Parkway stotyje.)

Poetas

Jonas Aistis

kalbės apie Putino asmenį, kūrybą.

Jo poeziją skaitys:

Henrikas Kačinskas

ir **Karilė Baltrušaitytė**

Programą praves Eglė Žilionytė. Po programos — kavutė.

Auka \$3.50.

Visus maloniai kviečia atsilankyti

LMKF New Yorko Klubas

Dailininkės Margery Ryerson, N.A., kūrinių paroda spalio 4-20 vyko The National Arts Club galerijoje, 15 Gramercy Park. Menininkė ypatingai pamėgusi tapyti vaikų portretus. Šioje parodoje išstatyti ir Jurgio Bernoto, P. ir Petro Bernoto, iš Waterbury, Conn., sušaus portretas.

Dail. K. Žoromskio tapybos kūrinių paroda atidaryta spalio 14 Philadelphiao lietuvių banko patalpoje. Atidarymo dienos vakare pats dailininkas skaitė paskaitą apie socialinio gyvenimo įtaką menui. Paroda tęsis iki spalio 22. Ją rengia ir globoja Lietuvių Bendruomenės skyrius.

Dail. Vaclovo Rato grafikos kūrinių paroda bus lapkričio 11-12 d. Columbian Lounge, Woodhavene. Dailininkas gyvena Australijoje, iš kur jau atsiuntė kūrinius, kurie bus išstatyti parodoje. Parodą rengia ir globoja skautam remti komitetas.

Prel. J. Končius spalio 20 grįžta iš Europos, kur išbuvo ilgesnį laiką.

Kun. Vladas Budreckas grįžo iš Europos, kur išbuvo visą mėnesį.

Queens apylinkės narių susirinkimas buvo spalio 14 d. 4 v. dr. Goeldnerienės bute. Susirinko gražus būrys narių su svečiais. Susirinkimą pradėjo valdybos pirmininkas A. Ošlapias, papasakojo apie LB Tarybos suvažiavimą. Svarbiausia susirinkimo dalis buvo V. Sidzikausko kalba. Jis plačiai ir įdomiai papasakojo apie šiuo dienų įvykius. Po susirinkimo visi buvo pavaišinti kavute ir puščiu. Inž. J. Zabielskis dar rodė filmų. Dabartinė apylinkės valdyba yra tokia: pirm. A. Ošlapias, J. Zabielskis, A. Milasevičius, dr. Goeldnerienė ir R. Mainelytė.

Darbininko atkarpoje, trečiame puslapyje, greitai laiku bus pradėta spausdinti **Jurgio Jankaus** trijų veiksmų drama "Peilio asmenimis". Drama vaizduoja partizanų veiklą Lietuvoje tuo metu, kai ilgai užsitęsios kovos verčia partizanus apsispręsti ir pereiti į civilinį gyvenimą.

VARGAS BALFO CENTRUI

Balfo centras niekada "nešilinksmo ant stogo", o vis kunkuliavo lietuviškų emigracinių vargų dugne. Įvairiems lietuvių fondams, statybom ir vajam užplūdus Amerikos lietuvių, Balfas jaučia aruodą tuštėjimą. Praeiti 1966-67 metai užbaigti su 5,000 dol. trūkumu, o vasaros (liepos, rugpiučio, rugsėjo) mėnesiais dar nuskriaudė Balfas išdą visais 6,000 dol. Mat, per paskutinius tris mėnesius gauta 11,852 dol., o išleista 17,766.

KUR Balfas DEDA SU- RINKTUS PINIGUS?

Ogi išleidžia tiesioginei lietuvių šalpai. Per tris vasaros mėnesius Balfas siuntiniais sušelpė 77, daugiausia Sibiro lietuvių, šeimas. Už siuntinius sumokėta grynais doleriais — 6,942.

Pasiūsta 103 lietuvių šeimoms Lenkijoje drabužių ir vaistų. Vienu paštu už tuos siuntinius sumokėta 987 dol., o jų vertė siekė 4,650 dol.

Vokietijon ir į kitus kraštus pasiūsta vien pinigais 6,155 dol. Visa nelaimė, kad vasarą, kai Balfas rėmėjai ir aukų rinkėjai atostogauja, lietuvių vargelis niekad neima atostogų.

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

Kalėdinių atvirukų galima įsigyti jau dabar. Dėžutė su 15 įvairių atvirukų ir persiuntimu kaštuoja tik 1.10 dol. Kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Helen Kulber ir dail. Margery Ryerson prie paveikslu, kuris vaizduoja Jurgį Bernotą, 9 metų, iš Waterbury, Conn. Dail. Ryerson yra garsi vaikų portretiste, jos paveikslų yra daugelyje muziejų. Jos kūrinių paroda vyko The National Arts Club. Nuotr. Antanina Binkins

Susimušę žydai, o nukentėjo Balfas

Gerieji New Yorko ir apylinkių lietuviai! Balfas sandėli kasmet sugabena per 30,000 sv. rūbų. Rūbų Balfui atgabena ir ne lietuviai, dažnai rūbų atveža' laiškanėšys, policijos tarnautojai ir pan. Viskas buvo priimama.

Sandėliuose Balfas talkininkai suaukotos rūbus atydziai atrenka ir geresnius pakuoja į siuntinius (1,000 siuntinių per metus). Apie 10,000 svarų susidarydavo atrankų, kurias pirkldai iš Balfos paimdavo, mokėdami po 3-4 centus už svarą, tuo būdu už atrankas Balfas dar gaudavo po 3 ar 400 dolerių į metus.

Š. m. birželio mėn. susimušė Arabai su Izraeliu. Dėl to karo arabai nutraukė santykius su Amerika ir uždraudė įplaukti Amerikos laivams, daryti prekybą. Pasirodo Balfas (ir iš kitur) rūbų atrankos buvo parduodamos kaip tik arabams. Tai prekyba nutrukus Balfos sandėlyje susidarė keli tūkstančiai svarų atrankų ir niekas jų nenori pirkti.

Senesniais laikais drabužiai buvo gaminami iš linų, vilnų, šilko. Dabar beveik viskas sintetiniai ar maišyti.

Taigi, tuo tarpu New Yorko balfininkai prašomi aukoti tik vartojimui tinkamus rūbus, o jei kas žino kur dėti atrankas, malonėkite Balfos centrą paimformuoti.

Jei kada arabai pradės įleisti amerikoniškas prekes, gal ir Balfui bus geriau.

Vartotų drabužių labai prašo Lenkijos, Vokietijos ir Pietų Amerikos lietuviai. Balfui vis dar reikalinga per 20,000 svarų į metus gerų drabužių, deja, atrankų neturime kur dėti.

Balfos Reikalų Vedėjas

New Yorko Balfos skyrius nutarė šiuo metų Balfos vajų New Yorke pradėti lapkričio 6 ir baigti gruodžio 6. New Yorke yra per 1,000 nuosirdžių Balfos rėmėjų, kurie, prašyti laiškais, kasmet atsiunčia Balfui virš 5,000 dol. aukų. Dėl didelių atstumų Balfos rėmėjus neįmanoma asmeniškai aplankyti ir aukas surinkti. Newyorkiečiai balfininkai beveik vieni sugabena į Balfos

lėnuomojamas kambarys su baldais už labai prieinamą kainą ir prie gero susisiekimo. Tel. 845-6065.

BOSTONO ŽINIOS

Siuvykla Davis Co. prieš kelis metus iš Bostono persikėlė į Brocktoną. Šioje siuvykloje dirbo daug lietuvių moterų, kurios gyvena So. Bostone. Siuvyklai persikėlus į Brocktoną, daugelis darbininkių, nenorėdamos prarasti unijos senatvės pensijas, į darbą ir dabar važinėja iš Bostono. Pati siuvykla yra pasamdžiusi tris lengvas mašinas, kurios kasdien vykstančias darbininkes paima nuo South Station ir po darbo vėl grįžtant į Bostono ištiko nelaimė. Mašinos vairuotojas, važiuodamas beprotišku greičiu ir išgyvendamas Red Sox laimėjimą,

Parengimai New Yorke

29 spalio — Kristaus Karaliaus šventė. Rengia Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos New Yorko ir New Jersey skyrius.

Spalio 28 — Korp! Neo-Lithuania rengia metinį balių Travelers Hotel viešbutyje, prie La Guardia aerodromo.

29 spalio — Literatūros vakaras. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas, Knights of Columbus salėje, 86-22 85th St., Woodhaven, N. Y.

Lapkričio 5 d. — Metinė Skautų šventė Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir salėje. Rengia New Yorko skautai.

Lapkričio 12 — Lietuvių Katalikų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos Tarybos atstovų suvažiavimas Waldorf-Astoria viešbutyje, New Yorke.

18 lapkričio — Lietuvos Kariuomenės atkūrimo minėjimas Maspetho parapijos salėje. Rengia New Yorko Ramovės skyrius.

Gruodžio 2 d. — Spaudos balius - šokiai St. Matthias parapijos salėje, 58-15 Catalpa Ave. (netoli Woodward Ave.), Ridgewood, N.Y. Ta pačia proga įvyks T. T. Pranciškono naujų leidinių pristatymas.

Gruodžio 3d. — Pirmoji Lietuvių Moterų 1907 metų suvažiavimo Lietuvoje suakties paminėjimas Carnegie Endowment salėje New Yorke. Rengia L. M. Klubų Federacija ir L. M. Katalikų Organizacijų Pasaulinė Sąjunga.

Gruodžio 10 d. — Koncertas Tylos Bažnyčios minėjimo proga, Franklin K. Lane mokyklos salėje 4 val. po pietų. Rengia Liet. Religinę šalpa ir Kat. Moterų Kultūros Draugiją.

Gruodžio 17 d. — New Yorko Ateitininkų šventė, moksleivių ir studentų įžodis Angelių Karalienės parapijos salėje.

Gruodžio 31 — Naujų Metų sutikimas. Rengia Laisvės žiburio radijas.

1968 m.

Balandžio 27 d. — Operetės Choro metinis koncertas šeštadienį 7 v.v. Knights of Columbus salėje 86-22 85th Street, Woodhaven.

Gegužės 4 d. 1968 m. — Pianistės Julijos Rajskauskaitės koncertas, Town Hall, New York, 5 val. 30 min.

Numatomas parengimas pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzivonui, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telef. HI 1-9720.

ma, nulėkė nuo 28 kelio ir kelis kartus apsvirtė. Važiuojančiųjų tarpe buvo Magdalena Vaitkevičienė ir Sofija Sidlauskienė, kurios nelaimėje buvo smarkiai sužalotos. Magdalena Vaitkevičienė dabar yra paguldyta New England ligoninėje.

Šv. Petro parapijos parapiinės mokyklos Tėvų Mokytojų draugija — PTĀ — spalio 21 d. 11 val. ryto parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės ruošia užkandžius ir žaidimus. Parengimas skiriamas parapiinės mokyklos vaikams.

CYO organizacijos šv. Petro parapijos skyrius spalio 29 Kristaus Karaliaus šventėje 9 val. ryto dalyvaus mišiose parapijos bažnyčioje. Po mišių bus draugijos pusryčiai ir susirinkimas salėje po bažnyčia.

Bostono arkivyskupijoj pradėtas vajus surinkti 50 milijonų dolerių per tris metus ir išmokėti visas arkivyskupijos skolas, kurios susidarė statant naujas bažnyčias, aukštesnes mokyklas, ligonines ir kunigų seminariją. Spalio 15 per tris televizijos stotis buvo rodomas kardinolo Cushing gyvenimas, jo darbai ir paaiškinama vaikus tikslas. Ši programa dar bus pakartojama spalio 20 nuo 7:30 iki 8:30 v.v. per 4 kanalą. Kiekvienai arkivyskupijos parapijai yra nustatyta kvota, kiek reikalinga pinigų surinkti. Šv. Petro parapijai yra taip pat paskirta kvota. Aukų rinkimui šv. Petro parapijoje vadovauja kun. Albinas Janiūnas.

Bostono Kolegijos aukštesniosios mokyklos vadovybė praneša, kad mokiniai, kurie norės rudenį įstoti į Bostono kolegijos aukštesnės mokyklą, privalo užsiregistruoti spalio 21, spalio 28 arba lapkričio 4. Įstojamieji arba gaminami bus gruodžio 9 d. 8:45 val. ryto.

Lietuvos vyčiai Naujosios Anglijos apskrities suvažiavime rugsėjo 24 vieningai priėmė rezoliuciją ateinančių pavasarį, minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 m. sukaktį, suruošti lietuviškos kultūros programą. Pirmininkauti apsiėmė Emile Grenda, veiklus 78-tos kuopos narys iš Lawrence. Daroma žygiai, kad toje programoje galėtų pasirodyti ir dalyvauti Naujosios Anglijos visos vyčių kuopos. Programą pramotoma atlikti šv. Pranciškaus parapijoje, Lawrence, Mass.

PADEKA

Šiais metais rugpiučio 26 staiga ir netikėtai mirė mano mylimas vyras, miškininkas, Andrius Juozapaitis. Man laidotuvių metu susirgus, mano giminės, draugai ir pažįstami labai užjautė bei visokiais būdais man padėjo, už ką aš esu jiems labai dėkingas.

Taip pat dėkoju kunigam: kun. J. Klimui ir kun. P. Totoraiciui už sukalbėtą rožinį. J. Lubino laidotuvių namuose, kunigui M. Vembrei už atlaikytas su asista gedulingas mišias. Nuosirdžiai dėkoju visiem už pasakytas prie kapo atsiveikinimo kalbas. Dėkoju už gėles, už paukotas mišias ir pareikštas užuojautas spaudoje, raštu ar žodžiu.

Dėkoju visiem, kurie suprato patrijotinę-lietuvišką reikalą ir vietoje gėlių suaukojo a. a. mano mylimo vyro A. Juozapaitio vardu Lietuvos Fondo sąskaiton 323 dol.

Iš visos širdies dėkoju visiem, kurie bet koku būdu prisidėjo a. a. mano vyrą palydėti į kapus.

Visa tai mane stiprina ir padeda pakelti didžiausią gyvenimo smūgį.

Petronėlė Juozapaitienė ir sūnus Gediminas su šeima

PLAUKŲ PAŠALINIMAS
Specialistai — įsikūrę jau 20 metų. Rekomenduojama žymūs odos daktarai ir ligoninės. 41 Winter Street — 7 aukštas, Boston, Mass.; Tel. 426-1340.
Miss O'Sullivan

Bostono Zalgirio ir Baltijos tuntų skautai iškyloje spalio 14 d. Brookline, N.H. — Nuotraukoje jaunieji skautai vilkiukai su savo vadove skautininke Paulina Kalvaitiene.

Skautai iškyloje virvę traukia. Abi nuotraukos C. Kilulio